პროლეტარელებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 175 (20216) — შაბათი, 30 ივლისი, 1988 წელი. — ფასი 3 კაპ.

საინფორმაციო ცნობა

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის შესახებ

1988 წლის 29 ივლისს გაიმართა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მორიგი პლენუმი.

პლენუმმა განიხილა საკითხი „პრაქტიკული მუშაობა XIX საკავშირო პარტიული კონფერენციის გადაწყვეტილებათა რეალიზაციისათვის". ამ საკითხზე მოხსენება გააკეთა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა მ. ს. გორბაჩოვმა.

პლენუმის მონაწილეებს მიეცათ შესაძლებლობა წინასწარ გასცნობოდნენ დოკუმენტების პროექტებს, რომლებიც სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიურომ მოამზადა XIX პარტიული კონფერენციის მოთითებათა საფუძველზე.

მოხსენების გამო კამათში მონაწილეობდნენ: ამხანაგები ბ. ვ. შიერბიცკი — უკრაინის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი, ვ. პ. დემიდენკო — ყაზახეთის კომპარტიის კუსტანაის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი, ე. დ. პოხობაილო — სკკპ ომსკის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი, ა. ნ. ბოლდირევი — სკკპ სტავროპოლის სამხარეო კომიტეტის პირველი მდივანი, ნ. ი. ვასილიევი — სსრ კავშირის მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის მინისტრი, ვ. მ. კაკუნი — უკრაინის კომპარტიის ლიტომირის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი, ი. ფ. სოლოვიოვი — სკკპ ლენინგრადის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი, კ. ზ. ტერეხი — სსრ კავშირის ვაჭრობის მინისტრი, ა. ა. ხომიაკოვი — სკკპ სარატოვის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი, ვ. ნ. პლეტნიოვა — კოსტრომის ვ. ი. ლენინის სახელობის სელის კომბინატის მჭსოველი, ბ. კ. პუგო — ლატვიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი, ა. თ. პონომარიოვი — სკკპ ბელგოროდის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი, ა. ს. სისკოვი — სსრ კავშირის საავიაციო მრეწველობის მინისტრი, ნ. თ. ტატარჩუკი — სკკპ კალინინის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი, ე. ე. სოკოლოვი — ბელორუსის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი, გ. ვ. კოლბინი — ყაზახეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი, ვ. ა. ბიკოვი — სსრ კავშირის სამედიცინო და მიკრობიოლოგიური მრეწველობის მინისტრი.

პლენუმზე სიტყვა წარმოთქვა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა მ. ს. გორბაჩოვმა.

პლენუმმა განიხილა საკითხი გამო მიღო დადგენილება, რომელიც გამოქვეყნდება პრესაში.

პლენუმმა მიღო აგრეთვე დადგენილებანი „პარტიულ ორგანიზაციებში ანგარიშგება-არჩევნების შესახებ" და „პარტიული ბილეთის გაცვლის ძირითად მიმართულებათა შესახებ", რომლებიც გამოქვეყნდება პრესაში.

პლენუმმა მიღო ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წინადადება იმის შესახებ, რომ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის მ. ს. გორბაჩოვის თავმჯდომარეობით შეიქმნას სკკპ ცენტრალური კომიტეტის კომისია საბჭოთა საზოგადოების პოლიტიკური სისტემის რეფორმის განხორციელებასთან დაკავშირებულ წინადადებათა მოსამზადებლად.

ამით სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა მუშაობა დაამთავრა.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროში

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს 28 ივლისს სხდომაზე განიხილა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მომავალ პლენუმთან დაკავშირებული საკითხები.

სხდომაზე განიხილეს ცენტრალურ და ადგილობრივ ორგანოებში შემოსული საზოგადოებრივი ორგანიზაციების, შრომითი კოლექტივებისა და მშრომელთა წინადადებანი სსრ კავშირის სახელმწიფო ჯილდოების მინიჭების წესსა სრულყოფის შესახებ. აღინიშნა, რომ დაჯილდოების პრაქტიკა არ შეესაბამება დემოკრატიზაციის პროცესს, სუსტად ატრიმულლრებს მოქალაქეთა შრომითი და საზოგადოებრივ-პოლიტიკური აქტიურობის განვითარებას, დაჭეთილდა სახელმწიფო ჯილდოს ავტორიტეტი.

ამ საკითხზე მიღებულ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებაში ხაზგასმულია, რომ სახელმწიფო ჯილდოების მინიჭება უნდა ხორციელდებოდეს ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დაჩქარების ამოცანათა გადაწყვეტაში დიდი მიღწევებისა და ამ საქმეში დასაჯილდოებლის პირადი წვლილისათვის, დაჯილდოება უნდა მოვახდინოთ საზოგადოებრივ აზრზე დაყრდნობითა, საჯაროდ, სოციალური სამართლიანობის პრინციპის შესაბამისად, ძირითადად შრომითი კოლექტივების ინიციატივით.

მიზანშეწონილად არის მიჩნეული შემდგომში არ მივმართოთ მასობრივ დაჯილდოებას ხუთშოწლეულის შედეგების მიხედვით და-სხვა შემთხვევებში, მოქალაქეთა დაჯილდოებას ოუბილეოსთან დაკავშირებით მათი შრომითი საქმიანობის პერიოდში, ავრეთვე რესპუბლიკების, მხარეების, ოლქების, ოკრუგების, ქალაქებისა და სხვა დასახლებული პუნქტების დაჯილდოებას. დასახელია შეკეთნოთ ცალკეულნი სსრ კავშირის ორდენების, მედლების, საპატიო წოდებების დებულებებში საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა მხარის გარდაქმნის ამოცანების შესაბამისად.

სხდომაზე მხარი დაუჭირეს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს წინადადებებს ქვეყნის თვეზის მეურნეობის მართვის გეგეტალური სქემის სრულყოფის შესახებ. ამასთან მხედველობაშია მიღებული სსრ კავშირის თვეზის მეურნეობის საკავშირო-რესპუბლიკური სამინისტრო გარდაიქმნას საერთოსაკავშირო სამინისტროდ, ამასთან მოეცი ძალები და რესურსები მოვახმაროთ საზღვაო და საოკეანო სარეწების განვითარებას. დასახულია შიდა წყალსატევებში მეთევზეობა და მებადურობა გადავიდეს მოკავშირე რესპუბლიკების, მხარეებისა და ოლქების აგროსამრეწველო ორგანოების გამგებლობაში.

გაიზარდა და მხარი დაუჭირა რა ქვეყნის ფართო საზოგადოებრიობის წინადადებებს იმ დაჯილდა და ჯანმრთელობაშერყეული მეომრების სამედიცინო რეაბილიტაციისა და მკურნალობის გაუმჯობესების ორგანიზაციის შესახებ, რომლებმაც ღირსეულად და მამაცურად მოიხადეს ინტერნაციონალური ვალი ავღანეთში, ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიურომ მიიღო გადაწყვეტილება მოსკოვის ოლქში სკკპ ცენტრალური კომიტეტის საქმეთა სამმართველოს სანატორიუმ „რუსის" პროფილის შეცვლის შესახებ და მის ბაზაზე შეიქმნას ინტერნაციონალისტ მეომართა რეაბილიტაციის ცენტრი. ცნობად არის მიღებული, რომ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს საქმეთა სამმართველოს ერთ-ერთი დასაკვანებელი სახელი გადაეცემა ინვალიდ ბავშვთა სამკურნალოდ.

ადგილობრივ პარტიულ, საბჭოთა, პროფკავშირულ და კომკავშირულ ორგანოებს, ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოებს რჩება მიეცათ გამონახონ ინტერნაციონალისტი მეომრებისა და იმ კატეგორიების მშრომელთა სამკურნალო-საჯანსაღებელი დასმარების დამატებითი შესაძლებლობანი, რომლებსაც ესაჭიროებთ ეს.

პოლიტბიუროომ განიხილა და მოიწონა იაპონის პარლამენტის დეპუტატთან, იაპონის ყოფილ პრემიერ-მინისტრთან ი. ნაკასონეთან ბ. ს. გორბაჩოვის საუბრის შედეგები, რომელიც საბჭოთა კავშირი ორდენების, მედლების, საპატიო წოდებების დებულებებში საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა მხარის გარდაქმნის ამოცანების შესაბამისად.

სხდომაზე მხარი დაუჭირეს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს წინადადებებს ქვეყნის, თვეზის მეურნეობის მართვის გეგეტალური სქემის სრულყოფის შესახებ. ამასთან მხედველობაშია მიღებული სსრ კავშირის თვეზის მეურნეობის საკავშირო-რესპუბლიკური სამინისტრო გარდაიქმნას საერთოსაკავშირო სამინისტროდ, ამასთან მოეცი ძალები და რესურსები მოვახმაროთ საზღვაო და საოკეანო სარეწების განვითარებას. დასახულია შიდა წყალსატევებში მეთევზეობა და მებადურობა გადავიდეს მოკავშირე რესპუბლიკების, მხარეებისა და ოლქების აგროსამრეწველო ორგანოების გამგებლობაში.

ადგილობრივ ორგანოებს, ეროვნულ ფორმთა საზოგადოებრიობის წინადადებებს იმ დაჯილდა და ჯანმრთელობაშერყეული მეომრების სამედიცინო რეაბილიტაციისა და მკურნალობის გაუმჯობესების ორგანიზაციის შესახებ, რომლებმაც ღირსეულად და მამაცურად მოიხადეს ინტერნაციონალური ვალი ავღანეთში, ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიურომ მიიღო გადაწყვეტილება მოსკოვის ოლქში სკკპ ცენტრალური კომიტეტის საქმეთა სამმართველოს სანატორიუმ „რუსის" პროფილის შეცვლის შესახებ და მის ბაზაზე შეიქმნას ინტერნაციონალისტ მეომართა რეაბილიტაციის ცენტრი. ცნობად არის მიღებული, რომ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს საქმეთა სამმართველოს ერთ-ერთი დასაკვანებელი სახელი გადაეცემა ინვალიდ ბავშვთა სამკურნალოდ.

ადგილობრივ პარტიულ, საბჭოთა, პროფკავშირულ და კომკავშირულ ორგანოებს, ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოებს რჩება მიეცათ გამონახონ ინტერნაციონალისტი მეომრებისა და იმ კატეგორიების მშრომელთა სამკურნალო-საჯანსაღებელი დასმარების დამატებითი შესაძლებლობანი, რომლებსაც ესაჭიროებთ ეს.

პოლიტბიუროომ განიხილა და მოიწონა იაპონის პარლამენტის დეპუტატთან, იაპონის ყოფილ პრემიერ-მინისტრთან ი. ნაკასონეთან ბ. ს. გორბაჩოვის საუბრის შედეგები, რომელიც საბჭოთა კავშირი ორდენების, მედლების, საპატიო წოდებების დებულებებში საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა მხარის გარდაქმნის ამოცანების შესაბამისად.

სხდომაზე მხარი დაუჭირეს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს წინადადებებს ქვეყნის, თვეზის მეურნეობის მართვის გეგეტალური სქემის სრულყოფის შესახებ. ამასთან მხედველობაშია მიღებული სსრ კავშირის თვეზის მეურნეობის საკავშირო-რესპუბლიკური სამინისტრო გარდაიქმნას საერთოსაკავშირო სამინისტროდ, ამასთან მოეცი ძალები და რესურსები მოვახმაროთ საზღვაო და საოკეანო სარეწების განვითარებას. დასახულია შიდა წყალსატევებში მეთევზეობა და მებადურობა გადავიდეს მოკავშირე რესპუბლიკების, მხარეებისა და ოლქების აგროსამრეწველო ორგანოების გამგებლობაში.

გაიზარდა და მხარი დაუჭირა რა ქვეყნის ფართო საზოგადოებრიობის წინადადებებს იმ დაჯილდა და ჯანმრთელობაშერყეული მეომრების სამედიცინო რეაბილიტაციისა და მკურნალობის გაუმჯობესების ორგანიზაციის შესახებ, რომლებმაც ღირსეულად და მამაცურად მოიხადეს ინტერნაციონალური ვალი ავღანეთში, ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიურომ მიიღო გადაწყვეტილება მოსკოვის ოლქში სკკპ ცენტრალური კომიტეტის საქმეთა სამმართველოს სანატორიუმ „რუსის" პროფილის შეცვლის შესახებ და მის ბაზაზე შეიქმნას ინტერნაციონალისტ მეომართა რეაბილიტაციის ცენტრი. ცნობად არის მიღებული, რომ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს საქმეთა სამმართველოს ერთ-ერთი დასაკვანებელი სახელი გადაეცემა ინვალიდ ბავშვთა სამკურნალოდ.

ადგილობრივ პარტიულ, საბჭოთა, პროფკავშირულ და კომკავშირულ ორგანოებს, ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოებს რჩება მიეცათ გამონახონ ინტერნაციონალისტი მეომრებისა და იმ კატეგორიების მშრომელთა სამკურნალო-საჯანსაღებელი დასმარების დამატებითი შესაძლებლობანი, რომლებსაც ესაჭიროებთ ეს.

პოლიტბიუროომ განიხილა და მოიწონა იაპონის პარლამენტის დეპუტატთან, იაპონის ყოფილ პრემიერ-მინისტრთან ი. ნაკასონეთან ბ. ს. გორბაჩოვის საუბრის შედეგები, რომელიც საბჭოთა კავშირი ორდენების, მედლების, საპატიო წოდებების დებულებებში საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა მხარის გარდაქმნის ამოცანების შესაბამისად.

სხდომაზე მხარი დაუჭირეს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს წინადადებებს ქვეყნის, თვეზის მეურნეობის მართვის გეგეტალური სქემის სრულყოფის შესახებ. ამასთან მხედველობაშია მიღებული სსრ კავშირის თვეზის მეურნეობის საკავშირო-რესპუბლიკური სამინისტრო გარდაიქმნას საერთოსაკავშირო სამინისტროდ, ამასთან მოეცი ძალები და რესურსები მოვახმაროთ საზღვაო და საოკეანო სარეწების განვითარებას. დასახულია შიდა წყალსატევებში მეთევზეობა და მებადურობა გადავიდეს მოკავშირე რესპუბლიკების, მხარეებისა და ოლქების აგროსამრეწველო ორგანოების გამგებლობაში.

ამ საკითხზე მიღებულ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებაში ხაზგასმულია, რომ სახელმწიფო ჯილდოების მინიჭება უნდა ხორციელდებოდეს ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დაჩქარების ამოცანათა გადაწყვეტაში დიდი მიღწევებისა და ამ საქმეში დასაჯილდოებლის პირადი წვლილისათვის, დაჯილდოება უნდა მოვახდინოთ საზოგადოებრივ აზრზე დაყრდნობითა, საჯაროდ, სოციალური სამართლიანობის პრინციპის შესაბამისად, ძირითადად შრომითი კოლექტივების ინიციატივით.

მიზანშეწონილად არის მიჩნეული შემდგომში არ მივმართოთ მასობრივ დაჯილდოებას ხუთშოწლეულის შედეგების მიხედვით და-სხვა შემთხვევებში, მოქალაქეთა დაჯილდოებას ოუბილეოსთან დაკავშირებით მათი შრომითი საქმიანობის პერიოდში, ავრეთვე რესპუბლიკების, მხარეების, ოლქების, ოკრუგების, ქალაქებისა და სხვა დასახლებული პუნქტების დაჯილდოებას. დასახელია შეკეთნოთ ცალკეულნი სსრ კავშირის ორდენების, მედლების, საპატიო წოდებების დებულებებში საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა მხარის გარდაქმნის ამოცანების შესაბამისად.

სხდომაზე მხარი დაუჭირეს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს წინადადებებს ქვეყნის, თვეზის მეურნეობის მართვის გეგეტალური სქემის სრულყოფის შესახებ. ამასთან მხედველობაშია მიღებული სსრ კავშირის თვეზის მეურნეობის საკავშირო-რესპუბლიკური სამინისტრო გარდაიქმნას საერთოსაკავშირო სამინისტროდ, ამასთან მოეცი ძალები და რესურსები მოვახმაროთ საზღვაო და საოკეანო სარეწების განვითარებას. დასახულია შიდა წყალსატევებში მეთევზეობა და მებადურობა გადავიდეს მოკავშირე რესპუბლიკების, მხარეებისა და ოლქების აგროსამრეწველო ორგანოების გამგებლობაში.

ამ საკითხზე მიღებულ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებაში ხაზგასმულია, რომ სახელმწიფო ჯილდოების მინიჭება უნდა ხორციელდებოდეს ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დაჩქარების ამოცანათა გადაწყვეტაში დიდი მიღწევებისა და ამ საქმეში დასაჯილდოებლის პირადი წვლილისათვის, დაჯილდოება უნდა მოვახდინოთ საზოგადოებრივ აზრზე დაყრდნობითა, საჯაროდ, სოციალური სამართლიანობის პრინციპის შესაბამისად, ძირითადად შრომითი კოლექტივების ინიციატივით.

მიზანშეწონილად არის მიჩნეული შემდგომში არ მივმართოთ მასობრივ დაჯილდოებას ხუთშოწლეულის შედეგების მიხედვით და-სხვა შემთხვევებში, მოქალაქეთა დაჯილდოებას ოუბილეოსთან დაკავშირებით მათი შრომითი საქმიანობის პერიოდში, ავრეთვე რესპუბლიკების, მხარეების, ოლქების, ოკრუგების, ქალაქებისა და სხვა დასახლებული პუნქტების დაჯილდოებას. დასახელია შეკეთნოთ ცალკეულნი სსრ კავშირის ორდენების, მედლების, საპატიო წოდებების დებულებებში საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა მხარის გარდაქმნის ამოცანების შესაბამისად.

სხდომაზე მხარი დაუჭირეს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს წინადადებებს ქვეყნის, თვეზის მეურნეობის მართვის გეგეტალური სქემის სრულყოფის შესახებ. ამასთან მხედველობაშია მიღებული სსრ კავშირის თვეზის მეურნეობის საკავშირო-რესპუბლიკური სამინისტრო გარდაიქმნას საერთოსაკავშირო სამინისტროდ, ამასთან მოეცი ძალები და რესურსები მოვახმაროთ საზღვაო და საოკეანო სარეწების განვითარებას. დასახულია შიდა წყალსატევებში მეთევზეობა და მებადურობა გადავიდეს მოკავშირე რესპუბლიკების, მხარეებისა და ოლქების აგროსამრეწველო ორგანოების გამგებლობაში.

მომსახურების სფერო: საჭიროა ახალი პოზიციები

საქონელსა და მომსახურებაზე მოსახლეობის მოთხოვნილების დაკმაყოფილება თანამედროვე ეტაპზე პარტიის სოციალური პოლიტიკის ერთ-ერთი ძირითადი ამოცანაა. მისი ოპერატიულად და სრულად გადაწყვეტა ნიშნავს სიტყვაზე კი არა საქმით გამოვიჩინოთ ნამდვილი ზრუნვა ადამიანებისათვის. მხოლოდ ახეთ პოზიციებს უნდა ადგნენ ყველა რანგის ხელმძღვანელები, ამის მიხედვით შეფასდება მათი საქმიანობის შედეგები. სკკპ XIX კონფერენციის მიერ წამოჭრილ ამ თემაზე საუბრის გაგრძელება გახდა ფასიანი მომსახურების სფეროს ძირეული გარდაქმნისათვის რესპუბლიკის სახმოა და სამეურნეო ორგანოების ამოცანების განხილვა რესპუბლიკის სამეურნეო აქტივის კრებაზე.

მოხსენება გააკეთა საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველმა მოადგილემ ზ. ა. ჩხეიძემ.

აქტივის კრების მუშაობის შედეგები შეჯამა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ჯ. ი. პატიაშვილმა.

მოსახლეობისათვის ფასიანი მომსახურების რეალიზაციისა და ფულის მიმოქცევასთან დაკავშირებული მდგომარეობა, რომელიც რესპუბლიკაში შეიქმნა, ეკონომიკის წინაშე აყენებს სასწრაფოდ გადასაჭრელ უამრავ პრობლემას, ცნობილია, რომ მისი საფუძველია შემოსავლის შეწონასწორება და ფულის მიმოქცევის რეგულირება. ამიტომ უეშინარეს ყოველისა საჭიროა მკვეთრად გაიზარდოს სახალხო მოხმარების საქონლის წარმოება, გაფართოვდეს მომსახურების სფერო.

ბოლო დროს მუშაობა ამ მიმართულებით წარმოებს სისტემურ საფუძველზე, რისი მეოხებითაც ხუთწლეულის ორი წლის განმავლობაში მოსახლეობისათვის გაწეული მომსახურების მოცულობა 22,6 პროცენტით გაიზარდა და ერთ სულ მოსახლეზე განაგარიშებით 270,6 მანეთი შეადგინა. ერთიორად და მეტად გაიზარდა არაპროფილური საწარმოებისა და ორგანიზაციების რიცხვი, რომლებიც მომსახურეს უშვენენ მოსახლეობას. მიუხედავად ამისა, აღინიშნა აქტივის კრებაზე, საქართველოს ტბოვარებთა მომსახურებით ფუნქციონალურ რაციონალურ ნორმატივზე 2,5-ჯერ ნაკლებია. ჩამორჩენა აღინიშნება მომსახურების ისეთ სფეროებში, როგორიც არის კავშირგაბმულობა, კომფორტალური და სახინო მეურნეობა, სპოლმდელი დაწესებულებები. სფერო საკმარისი ტემპით არ ვითარდება, ვერ აკმაყოფილებს მოსახლეობის მატერიალურ და სულიერ მოთხოვნილებებს, ვერ უზრუნველყოფს თანმესფფალი დროის რაციონალურ გამოყენებას. უფრინდებარად განსხვავებულია მომსახურების მოხმარების მოცულობა რესპუბლიკის ცალკეულ რეგიონებში, ქალაქებსა და სოფლებში.

დისპროპორციის ლიკვიდაციას ხელს შეუწყობს როგორც მოსახლეობის მომსახურებასთან უშუალოდ დაკავშირებული დარგების განვითარება, ისე მომსახურების გაუმჯობესებისა და ორგანიზაციების ფართო ჩაბმა. ასეთი მიდგომა, ერთი მხრივ, მათ საშუალებას აძლევს უფრო სრულად გამოიყენონ თავიანთი შესაძლებლობანი და მიიღონ დამატებითი შემოსავალი, მეორე მხრივ, მომსახურების უახლოესებს მომხმარებელს, რაც აგრეთვე არანაკლებ მნიშვნელოვანია.

საკმარისად არ ვითარდება მომსახურების სფერო მეტალურგიული და მანქანათსაშენებელი კომპლექსების საწარმოებშიც, ფიზიკურ-ტექნიკა და სპორტის დარგში, ტურიზმისა და ექსკურსიების საბჭოში. დიდი ხანია არ ხორციელდება ოონსაძიებანი ეფექტებზე მომსახურების ორგანიზაციის გასაუმჯობესებლად. ეს შეიძლება შეიქმნას კომპლექსური შეკვეთების მაგიდები, სამკურნალო მასაჟის კაბინეტები, ტრენაჟერებთან აღჭურვილი სპორტული ოთახები, გაკონავების ბუნტებები... შესაძლებლობა ბევრია, აი სურვილი კი, როგორც ჩანს, არ არის საკმარისი.

თავიანთ შესაძლებლობებს ვერ იყენებენ ტრანსპორტის მუშაკებიც. აქტივის კრებაზე ფაქრული ეკონომიკის შედეგად მიიჩნიეს ავტოვაზალების ალაროებში ფეხმოკიდებული ჩვეულა არ გაყიდონ „ფეხზე დასადგმი" ბილეთები საგარეუბნო ავტობუსებში, თუმცა მსურველი, ჩვეულებრივ, ბევრია ხოლმე. უფრო მეტიც, ზჩინად მგზავრებს მოლარეები უარს ეუბნებიან ბილეთებზე და სთავაზობენ თვითონ მოელანარაკონ მძღოლებს. ამის გამო ზჩინად ერთიორად მეტი მგზავრი გადაპყავთ, ვიდრე ბილეთი გაიყიდა, და კვლავ უშუალოდ ზარალდება რესპუბლიკის საკასო გეგმა.

აქტივის მონაწილეებმა განსაკუთრებული ყურადღება მიაპყრეს სოფლად ფასიანი მომსახურების ორგანიზაციას. მათი რეალიზაციის მოცულობა ერთ მცხოვრებზე ამ ორჯერ ნაკლებია, ვიდრე ქალაქში. როგორც ანალიზმა ცხადყო, სოფლის მოსახლეობას საშუალება არა აქვს ისარგებლოს თუნდაც ელემენტარული მომსახურებით. საკმარისია ითქვას, რომ 1430-დან მხოლოდ 152 კოლმეურნეობისა და საბჭოთა მეურნეობას აქვს გასვლითი ფორმის საყოფაცხოვრებო მომსახურება, 26 მეურნეობა კი ამასაც მოკლებულია. სახაგრომრეწვის საწარმოებისა და ორგანიზაციების უმრავლესობა საკმარისად ვერ იყენებს ამ მხრივ თავის დიდ პოტენციურ შესაძლებლობებს. სახაგრომრეწვის მიერ გაწეული მომსახურების ძირითადი მოცულობა ხმარდება სტიქიური უბედურებით დაზარალებულთათვის საცხოვრებელი სახლების მშენებლობას. ეს, რა თქმა უნდა, საჭირო, მაგრამ კომიტეტსა უნდა იზრუნოს სპეციალიზებული მომსახურებისათვის. იქნება ეს მიწის ნაკვეთების დამუშავება და სასუქების შეტანა, მცირე მექანიზაციის საშუალებათა გაქირავება თუ სოფლის მეურნეობის პროფესიების გადამუშავება და ა. შ. მკვეთრად უნდა გაუმჯობესდეს სატრანსპორტო მომსახურება, სპარეგი მასალის, თესლის, მოზარდეულისა და ფრინველის, ბოცვრებისა და ფუტკრის, საკვების გაყიდვა. ის, რომ ყველაფერი ეს რეალურია და განხორციელება შეიძლება, გვარწმუნებს გურეჯანის რაიონის სოფელ ვაზისუბნის კოლმეურნეობის მუშაობის გამოცდილება, სადაც ერთ მუშაკზე წელიწადში 83,1 მანეთის ფასიანი მომსახურება მოდის.

დიდი შესაძლებლობები აქვთ დარგობრივ სამინისტროებსა და უწყებებს. მაგალითად, რატომ არ შეიძლება, რომ სამშენებლო სამინისტროებმა შექმნან სპეციალიზებული უბანი მოსახლეობის შეკვეთების შესრულებისათვის, მსუბუქი მრეწველობისაც კი — ყოველ საწარმოში ინდივიდუალური შეკვეთით ნაწარმის დამზადების უნებები?

მომსხენებელმა და კამათის მონაწილეებმა დიდი ყურადღება დაუთმეს მომსახურების სფეროს განვითარებაში სახალხო დეპუტატთა საბჭოების როლის გაძლიერებას. შარშანდელ აქეთ საბჭოები ამტკიცებენ ყველი იმ საწარმოსა და ორგანიზაციის მიერ მოსახლეობისათვის ფასიანი მომსახურების რეალიზაციის მოცულობას, რომლებიც განლაგებულია საქვეუწყვნო ტერიტორიაზე მათი უწყებრივი დაქვემდებარების მიუხედავად. ამ საკითხში მათ მთელი ძალაუფლება გადაეცათ.

ადგილობრივი საბჭოების, მათ შორის ქალაქების ოუსთავის, წყალტუბოს, მარნეულის, ფოთის, აგრეთვე თეთრი წყაროს, ბოლნისისა და წალკის რაიონების საბჭოების მთელი რიგი აღმასკომები უდიდეს პასუხისმგებლობით მოეკიდნენ საკითხს. მათ შეისწავლეს თავიანთი რეგიონების სიტუაცია და ამ საქმეში ჩაბეს საწარმოები და ორგანიზაციები, რომლებიც შეიქმნა სპეციალური საამქროები და უბნები. მაგრამ უფრო ხშირად ამ საფერის სეროიზულ ნაკლოვანებებზე არ მოუხდენიათ სათანადო რეაგირება, კვლავ შეიცდომებს უშვებენ გეგმების ფორმირების დროს. არაფრით არ ხეხდება მდგომარეობის სტაბილიზაცია თბილისშიც. ხუთწლეულ დამდეგიდან ქალაქელებს დაკლეს 79,5 მილიონი მანეთის ფასიანი მომსახურება. ჩამორჩენილია ზორის დასახელეულ საწარმო გაერთიანება „ელმავალმშენებელი", ფოლადთუჭსამხმელი ქარხანა, სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანება „საქსოფლმანქანა". ზოგიერთი საწარმო კი ახერხებს ნახევარ წელიწადში ერთისაამად გადაკარბოს წლიურ დავალებას, რაც მოწმობს, რომ გეგმები შემცირებულია.

აქტივის კრებაზე მოიყვანეს ფაქტები, როცა მოცულობას გამოდენენ ობიექტების ხელმძღვანელები დაადგენ საყოფაცხოვრებო მომსახურების სამინისტროს სპეციალიზებული საწარმოების დიდ ტერიტორიებ ზზას, და გახსნეს ფეხსაცმლის შეკეთებისა და ინდაკერვის, ტანსაცმლისა და საყოფაცხოვრებო მომსახურების საწარმოთათვის ტრადიციული სხვა მომსახურების საკუთარი სახელოსნოები. აქ, ჩვეულებრივ, მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების სისტემიდან გადასული ადამიანები მუშაობენ. ამის შედეგია სახსრების გადინება ერთი სფეროდან მეორეში. ახალ მომსახურებას მომხმარებელი ვერ იღებს, სამრეწველო საწარმოები კი ანგარიშს ამბობენენ, რომ იგი გაიზარდა. მთავარი ამოცანა ის არის, რომ სპეციალიზებული საყოფაცხოვრებო სამსახურის მაგვარობა კი არ გავწიოთ, არამედ გავზარდოთ იგი ინ სახეობის მომსახურების დაჩქარებული განვითარების გზით, რომელზეც ყველაზე მეტი დაუმაყოფილებელი მოთხოვნაა.

სერიოზულ გარდაქმნას საჭიროებს თვით მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების სამინისტროს საქმიანობაც. საერთო საგგმო მაჩვენებლების შესრულების პირობებში აქ ინტენსიურად ავითარებენ ორგანიზაციების მასალაბეევად მომსახურებას, უნინსოვის ზრუნვის სფეროა, რომელიც პარტიამ უმნიშვნელოვანეს სახელმწიფო საქმედ გამოაცხადა. ადამიანისათვის ზრუნვაზეა დამოკიდებული გარდაქმნისა და დაჩქარების ბედი, XIX საკავშირო პარტიული კონფერენციის გადაწყვეტილებათა შესრულება.

აქტივის კრების მუშაობაში მონაწილეობენენ ამხანაგები გ. ა. ანჩაბაძე, ვ. გ. გიღაშვილი, გ. გ. გუმბარიძე, გ. დ. მგელაძე, ჯ. ვ. მარგველაძე, ვ. მ. სირაძე, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილეები ზ. ა. ლაბაზეა, ო. ვ. მელეაძე, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის განყოფილების გამგე ე. ი. კაკაბაძე.

* * *

იმავე დღეს რესპუბლიკის სამეურნეო აქტივის კრების მონაწილეთა ჯგუფი ჩავიდა რუსთავში, სადაც გაეცნო სახალხო დეპუტატთა საქალაქო საბჭოს აღმასკომის ვაჭრობის სამმართველოს მუშაობის გამოცდილებას, დაათვალიერა მთელი რიგი საკვები ობიექტები. აქ ქალაქის ვაჭრობის, საზოგადოებრივი კვების ტრესტის, აგრეთვე საქალაქო აღმასკომის შესაბამისი განყოფილების ბაზაზე შეიქმნა ვაჭრობის სამეურნეოანგარიშიანი სამმართველო.

დღეს აქ გამოცდილების გასაზიარებად ქვეყნის სხვა რესპუბლიკებიდან ჩამოდიან. მართლაც, რუსთაველელებისაგან ბევრი რამის სწავლა შეიძლება. ქალაქის ვაჭრობა ერთ-ერთია საქართველოს იმ რამდენიმე საკვები ორგანიზაციიდან, რომლებიც სტაბილურად ასრულებენ საქონლბრუნვის გეგმას, ამას იგი ახერხებს საქონლმოძიებობის პროგრესული ტექნოლოგიის დანერგვის და ტარა-ბოქაულობლობის და მექანიზაციის სხვა საშუალებათა გამოყენების მეოხებით. ვაჭრობა აქ წარმოებს რაციონალურად, რიტმულად, მოქალაქეთა ყოველდღიური მოთხოვნილებების ოპტიმალური გათვალისწინებით. ერთგვარი წარმმართველი ფაქტორი ბაზა გახდა საინფორმაციო-სადისპეტჩერო ცენტრი, რომელიც სოფაჭრო ობიექტებისაგან იღებს გამაცხადებს საჭირო პროდუქციაზე, გადასცემს მათ მიმწოდებლებს და კონტროლს უწევს მიწოდების დროულობას, მოცულობისა და ასორტიმენტის დაცვას. (ენერი აგრეთვე იღებს ოპერატიულ მონაცემებს საცალო ვაჭრობაში ამა თუ იმ საქონლის მიღების შესახებ, ანაწილებს რესურსებს მაღაზიებს შორის, საჭიროების შემთხვევაში კი მისამართს უცვლის უკვე გამოგზავნილ საქონელს, რადგან ტრანსპორტთან დამყარებულია რადიოკავშირი. ცენტრი გაანაგებს ტრანსპორტის რაციონალური გამოყენების, მინის ტარის დროული გატანისა და მრავალ სხვა საკითხსაც.

საქონლის 80 პროცენტზე მეტი აქ იყიდება თვითმომსახურების მეოხებით. ამიტომ მცირე ფართობის საკვები დარბაზებიც კი ხალვათობაა, წეშვა-გლეჯას ვერ ნახავთ. საქონელი სპეციალური ეტიკეტით მოაქვთ.

მაგრამ, როგორც შეშფოთებით აღნიშნა, რუსთაველელა გამოცდილება, რომლის გასაზიარებლად ჩამოდან სხვა რესპუბლიკების სპეციალისტები, საქართველოში საკმაოდ ფართოდ არ ვრცელდება. ერთ-ერთი მიზეზი გახლავთ როგორც საერთოდ დარგის, ისე ცალკეულ ქვეგანაყოფთა ხელმძღვანელების ინერტულობა. ამასთან დაკავშირებით განიხილეს ონონსძიებანი, რომელთა მიზანია რესპუბლიკის მთელ საკვერო სფეროში მუშაობის ანალოგიური შეთოდებისა და ხერხების უფრაფუსად და საყოველთაო დანერგვა. (საინფორმ.).

საქართველოს სსრ სტატისტიკის სახელმწიფო კომიტეტის ცნობა

დავაჩქაროთ გარდაქმნა და განახლება

საქართველოს სსრ ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1

დავაჩქაროთ გარდაქმნა და განახლება

(დასაწყისი)

ყვანილია სრულ სამეურნეო ანგარიშსა და თვითდაფინანსებაზე. მეურნეობრობის ახალ პირობებში შუამავნე მანქანათმშენებელი, ქიმიურ-სატყეო და მეტალურგიული კომპლექსების სამინისტროთა სმეცნიერო ორგანიზაციები, აგრეთვე დარგობრივი ორგანიზაციები, რომლებიც წყვეტენ მსუბუქი მრეწველობისა და ეკონომიკის პრობლემებს.

კვლავ ჩამორჩება სამეცნიერო-კვლევითი და საპროექტო-საკონსტრუქტორო ორგანიზაციების საცდელ-ექსპერიმენტული ბაზის განვითარება. 1988 წლის პირველ ნახევარში სიიკარო სამუშაოების მოცულობა ამ ობიექტებზე 80 პროცენტით შესრულდა, წლიური გეგმა კი ამ მაჩვენებლის მიხედვით 36 პროცენტით შესრულდა.

პროდუქციის ხარისხი. მრეწველობის საწარმოებსა და გაერთიანებებში, რომლებიც მუშაობენ სახელმწიფო მიღების პირობებში, პირველ ნახევარწელეულში პირველი წარდგენით არ მიიღეს პროდუქციის 11 პროცენტი, რაც 74 მილიონ მანეთზე მეტს შეადგენს. სამბოლოოდ დაიწუნეს 262 ათასი მანეთის პროდუქცია.

ვაჭრობა კვლავ იღებდა დაბალი ხარისხის ნაწარმს. საქართველოს სსრ მსუბუქი მრეწველობის სამინისტროს საწარმოთა მიერ გამოშვებული შემოწმებული პროდუქციიდან დაბალ ხარისხში გადაიყვანეს და გამოსასწორებლად დაბრუნეს ტრიკოტაჟის ნაწარმის 18,4 პროცენტი, შეკერილი ნაწარმის 22,7 პროცენტი, ქსოვილების 30,3 პროცენტი და ფეხსაცმლის 16,6 პროცენტი. კვლავ დაბალი ხარისხის პროდუქციას უშვებენენ ქუთაისის კიბოვის სახელობის საწარმოო სამკერვალო გაერთიანება (დაბალ ხარისხში გადაიყვანეს და გამოსასწორებლად დაბრუნეს შემოწმებული რაოდენობის საერთო მოცულობის 32 პროცენტი) და ბამბიულის კომბინატი (61 პროცენტი), ცხინვალის ტრიკოტაჟის საცალო ფაბრიკა (41,5 პროცენტი), გორის ბამბიულის კომბინატი (35,9 პროცენტი), თბილისის №1 ტრიკოტაჟის ფაბრიკა (31,8 პროცენტი), თბილისის სამაგრო ტრიკოტაჟის ფაბრიკა (28,9 პროცენტი), „თბილისის ფეხსაცმლის საწარმოო გაერთიანება „ისანი“ (18 პროცენტი). რესპუბლიკის სამოთუმო სავაჭრო ორგანიზაციებმა გამოსასწორებლად დაბრუნეს და დაბალ ხარისხში გადაიყვანეს რესპუბლიკის ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტროს საწარმოთა შემოწმებული შეკერილი ნაწარმის 32,7 პროცენტი.

საწარმოო პოტენციალის გამოყენება. კვლავ სერიოზული ნაკლოვანებანია ამოქმედებულ და რეკონსტრეირებულ სიმძლავრეთა ათვისებასა და გამოყენებაში.

გასულ პერიოდში 1987-1988 წლებში ამოქმედებული და რეკონსტრუირებული 16 გამოკვლეული უმნიშვნელოვანესი სახალხოსამეურნეო ობიექტის სიმძლავრეებს საშუალოდ იყენებდნენ 31 პროცენტი. მოელნა რიგმა წარმოებებმა მნიშვნელოვნად დაარღვიეს სიმძლავრეთა ათვისების ვადები ან საერთოდ უმოქმედოდ იყვნენ: იფლისის დამდგარსათვის არ გამოუშვიათ უალკოჰოლო სასმელები 1987 წლის დეკემბერში ამოქმედებულ საქართველოს სსრ სახაგრომრეწვის ახალქალაქის ლუდის ქარხნის სიმძლავრეებზე და კონსერვები მახარაძის საკონსერვო ქარხანაში, მანქანები და მოწყობილობა სსრ კავშირის სასოფლო მანქანათმშენებლობის სამინისტროს თეთრი წყაროს საცდელ ქარხანაში; კონსერვების გამოშვების საპროექტო ნორმებს ჩამორჩებოდნენ საქართველოს სსრ სახაგრომრეწვის მიაკოვსკისა და იგორის საკონსერვო ქარხნებში, კომბინატებელი საკვებისა — საქართველოს სსრ პუტარროდუქტების სამინისტროს თბილისის პუტარროდუქტების კომბინატსა და ცხინვალის პუტის მიმღებ საწარმოში, რაიხაბეტონის ნაწარმისა — სსრ კავშირის წყალთა მეურნეობისა და მელიორაციის სამინისტროს კოლამანის საწვე მასალათა კომბინატში, შეკერილი ნაწარმისა — საქართველოს სსრ მსუბუქი მრეწველობის სამინისტროს თბილისის ორჯონიკიძის სახელობის სამკერვალო ფაბრიკაში.

ახალ სიმძლავრეთა ათვისებასა და გამოყენებაში დაშვებული ჩამორჩენის შედეგად გამოკვლეულმა ობიექტებმა მიმდინარე წლის პირველ ნახევარში მომზმარებელს დააკლეს 19,5 მილიონი მანეთის პროდუქცია პროექტთან შედარებით.

რესურსდაზოგვა. რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში პირობითი სათბობის, ფავი ლითონების ნაგლინის, თბოენერგიის, ელექტრონერგიის, დიზელის ჟამთბის, ავტომენზინის, ცემენტისა და დახეხილი ხე-ტყის ეკონომიის გეგმები შესრულდა.

შრომითი რესურსების გამოყენება. სახალხო მეურნეობაში 1988 წლის პირველ ნახევარში დასაქმებული იყო 2180 ათასი მუშა და მოსამსახურე, რაც შეესაბამება გასული წლის შესაბამისი პერიოდის დონეს. ამასთან შემცირდა მუშათა და მოსამსახურეთა რიცხვი რესპუბლიკის სამრეწველო საწარმოებში, რაც ძირითადად განპირობებულია მეურნეობრიობის მექანიზმის სრულყოფითა და შრომის ანაზღაურების ახალ პირობებში შუშაკთა გადაყვანით, გამოთავისუფლებულ მუშებს სამუშაოზე აწყობენ სხვა ორგანიზაციებსა და დარგებში, მათ შორის მოსახლეობის მომსახურების სფეროში, სადაც წლის პირველ ნახევარში დასაქმებულთა რიცხვი გაიზარდა 5 ათასით. აგრეთვე კოოპერატივებში.

კოოპერატივებში რიცხვმა საზოგადოებრივ მეურნეობაში შეადგინა 269,9 ათასი და გასული წლის პირველ ნახევართან შედარებით 1,5 პროცენტით შემცირდა.

კოოპერატივებში წარმოების, საყოფაცხოვრებო მომსახურებისა და სახოგადოებრივი კვების სფეროში მუშაობდა 17 ათასი კაცი, ინდივიდუალური შრომით საქმიანობის სფეროში — 15,6 ათასი კაცი.

სამეურნეო მექანიზმის და მართვის სრულყოფა. რადიკალური ეკონომიკური რეფორმა და მეურნეობრობის ახალი მეთოდები იწყებენ დადებითი გავლენის მოხდენას ბევრი საწარმოო და სოციალური პრობლემის გადაჭრაზე, ვითარებაზე შრომითს კოლექტივებში.

სრულ სამეურნეო ანგარიშსა და თვითდაფინანსებაზე გადაყვანილი საწარმოები უფრო სწრაფი ტემპით ზრდიდნენ შრომის ნაყოფიერებას, მოგებას, ამცირებდნენ პროდუქციის თვითღირებულებას.

სამრეწველო წარმოების მოცულობის მთელი მატება მათ მიიღეს შრომის ნაყოფიერების გადიდების გზით, ამასთან შეამცირეს სამრეწველო-საწარმოო პერსონალის რიცხვი. ამ საწარმოებმა უზრუნველყვეს შრომის ნაყოფიერების მატება 8 პროცენტით (გადაყვანილნა საწარმოებმა — 1,7 პროცენტით), მოგება — 3,8-ჯერ, მაშინ, როცა ამ საწარმოებმა, რომლებიც მეურნეობრიობის ახალ პირობებზე არ არიან გადაყვანილნი, დაუშვეს 9,0 პროცენტით შემცირება.

მოგების ზრდა საწარმოებში, რომლებიც ახლებურად მუშაობენ, ძირითადად მიღწეულია თვითღირებულებისა და მატერიალური დანახარჯების შემცირების გზით.

სამრეწველო სამინისტროების იმ საწარმოთა და ორგანიზაციათა სახელმწიფო ცენტრალიზებული კაპიტალური დაბანდებებისა და ფონდების სახსრების ლიმიტი, რომლებიც სრული სამეურნეო ანგარიშისა და თვითდაფინანსების პირობებში მუშაობენ, წლის პირველ ნახევარში გამოიყენეს 82,7 პროცენტით, მეურნეობრიობის ახალ პრინციპებზე გადაყვანილნა საწარმოებმა და ორგანიზაციებმა — 86,6 პროცენტით.

მეურნეობრიობის ახალ პრინციპებზე მომუშავე საერთო სარგებლობის ტრანსპორტის საწარმოებმა წლის პირველ ნახევარში უზრუნველყვეს გეგმის ძირითადი მაჩვენებლების შესრულება და მიიღეს ზეგეგმითი მოგება (საავიაციო ტრანსპორტის გარდა).

ამავე დროს მთლიანად არ არის რეალიზებული ახალი სამეურნეო მექანიზმის უპირატესობანი. დაშვებულია სერიოზული ნაკლოვანებანი სახელმწიფო შეკვეთის ფორმირებაში, ეკონომიკური ნორმატივების გამოყენებაში; ყველა საწარმო როდი აღმოჩნდა მზად მეურნეობრიობა ახალ პირობებში მუშაობისათვის. სათანადო განვითარება ჯერ კიდევ ვერ პოვა წარმოების საშუალებებით სამოთუმო ვაჭრობამ. წლის პირველ ნახევარში სამოთუმო ვაჭრობის წესით მიწოდებულია საწარმოო-ტექნიკური დანიშნულების პროდუქციის რეალიზაციის საერთო მოცულობის მხოლოდ დაახლოებით 4 პროცენტი.

რადიკალური ეკონომიკური რეფორმის ფარგლებში კვლავ ხორციელდება ორგანიზაციული სტრუქტურების სრულყოფის, ზედმეტი რგოლების გაუქმების, სამმართველო აპარატის შემცირების ღონისძიებანი.

ხორციელდება ეკონომიკის ძირითადი რგოლის — საწარმოო და სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანებების, საწარმოების განმტკიცების ღონისძიებანი.

ფინანსები. იანვარ-მაისში მოგების გეგმის შესრულებამ შეადგინა 101,6 პროცენტი. მაგრამ რესპუბლიკის 42 სამინისტროდან და უწყებიდან მოგების გეგმა მოლიანად ვერ შეასრულეს თერთმეტმა; საკავშირო დაქვემდებარების 152 სამრეწველო საწარმოდან და ორგანიზაციიდან კი გეგმის თავი ვერ გაართვეს 37-მა.

მოგების გადასახდელებისა და ბრუნვის გადასახადის სახით სახელმწიფო ბიუჯეტში შემოსულმამ წლის პირველ ნახევარში საგეგმო დონეს 26,2 მილიონი მანეთით გადააჭარბა. გაიზარდა წარმოებისა და სოციალური განვითარების მიზნებისათვის საწარმოთა განკარგულებაში დატოვებული სახსრები.

ამავე დროს ნელა წყდება წარმოების ზარალიანობის ლიკვიდაციის პროცესი. ყოველი მერვე საწარმოო გაერთიანებამ და საწარმომ მრეწველობაში ვერ შეასრულა გეგმა საგრძნობო შედეგების მიხედვით, ამასთან ყოველი მეოთხემეტე საწარმო ზარალიანია.

სერიოზულად რთულდება საწარმოებისა და დარგების ფინანსურ-სამეურნეო საქმიანობა საკუთარი სახრუნავი სახსრების დანაკლისთან დაკავშირებით,

არის საწარმოთა შორის და სამანკო კრედიტებით არადროული ანგარიშსწორება; ფაქტები. მთ მიხედვით მიმდინარე წლის 1 ივლისისათვის ვადაგადასულმა დავალიანებამ შეადგინა შესაბამისად 2117,6 მილიონი მანეთი და 2532,3 მილიონი მანეთი; მიმწოდებელთა მიხედვით დავალიანება შემცირდა 312,5 მილიონი მანეთით (12,9 პროცენტით), ხოლო ბანკის მიხედვით — 5,4 მილიონი მანეთი (0,2 პროცენტი).

III. მატერიალური წარმოების განვითარება

მრეწველობა

წლის პირველ ნახევარში პროდუქციის მიწოდების **სახელშეკრულებო ვალდებულებანი** სახელმწიფო შეკვეთის შესაბამისად და პირდაპირი კავშირურთიერთობით შესრულდა 99,4 პროცენტით 1987 წლის პირველი ნახევრის 98,4 პროცენტთან შედარებით. სახელშეკრულებო დისციპლინა დაარღვია გაერთიანებათა და საწარმოთა 12 პროცენტმა (1987 წლის იანვარ-ივნისში — 12 პროცენტმ). ჩამორჩენილმა საწარმოებმა მომხმარებელს დააკლეს 30,1 მილიონი მანეთის პროდუქცია გასული წლის შესაბამისი პერიოდის 76,3 მილიონ მანეთთან შედარებით.

სამრეწველო პროდუქციის წარმოება გაიზარდა 3,4 პროცენტით, **შრომის ნაყოფიერება** 4,7 პროცენტით. პროდუქციის მთელი მატება უზრუნველყოფილია შრომის ნაყოფიერების გადიდების გზით მუშაკთა რიცხვის აბსოლუტური შემცირების პირობებში. **მოგება** იანვარ-მაისში გაიზარდა 21,2 პროცენტით, მაგრამ იგი მიღებულია გეგმაზე 15,6 მილიონი მანეთით ნაკლები ღირებულებისა.

საქმიანობის მაჩვენებლებს რესპუბლიკის სახალხო-სამეურნეო **კომპლექსების, სამინისტროების, უწყებების,** საკავშირო დაქვემდებარების საწარმოებისა და ორგანიზაციების მიხედვით 1988 წლის პირველ ნახევარში ახასიათებს შემდეგი (პროცენტობით):

	პროდუქციის მიწოდების სახელშეკრულებო ვალდებულებათა შესრულება	იმ საწარმოთა წილი, რომლებმაც ვერ შეასრულეს სახელშეკრულებო ვალდებულებანი	მოგების გეგმის შესრულება (იანვარ-მაისი)	მატების ტემპი 1987 წლის პირველ ნახევართან შედარებით: პროდუქციის (სამეგობრო, მომსახურების) მოცულობა	შრომის ნაყოფიერება
სათბობ-ენერგეტიკული კომპლექსი					
საწარმოთა მიხედვით:					
სსრ კავშირის ენერგეტიკის სამინისტრო	100	—	79,4	—4,6	—5,8
სსრ კავშირის ნავთობის მრეწველობის სამინისტრო	100	—	72,7	—6,2	2,0
სსრ კავშირის გაზის მრეწველობის სამინისტრო	100	—	8,6-ჯერ	1,0	—1,2
სსრ კავშირის ქვანახშირის მრეწველობის სამინისტრო	100	—	125,0	16,4	15,3
მეტალურგიული კომპლექსი	100	—	121,8	—5,3	—0,1
საწარმოების მიხედვით:	99,9	14,3	2,7-ჯერ	—0,5	3,3
სსრ კავშირის შავი მეტალურგიის სამინისტრო	99,9	25,0	—	—0,6	3,1
სსრ კავშირის ფერადი მეტალურგიის სამინისტრო	100	—	122,1	0,9	5,4
მანქანათმშენებელი კომპლექსი	99,3	26,3	84,6	7,8	11,6
საწარმოების მიხედვით:					
სსრ კავშირის ძძიმე მანქანათმშენებლობის სამინისტრო	100	—	24,0	5,4	—32,9
სსრ კავშირის ელექტროტექნიკური მრეწველობის სამინისტრო	98,9	33,3	94,4	6,0	5,6
სსრ კავშირის ჩარხმრეწველობის სამინისტრო	99,9	14,3	75,6	1,7	3,7
სსრ კავშირის ხელსაწყოთმშენებლობის სამინისტრო	99,3	28,6	105,3	15,5	12,1
სსრ კავშირის საავტომობილო მრეწვის სამინისტრო	100	—	—	7,8	14,8
სსრ კავშირის სასოფლო მანქანათმშენებლობის სამინისტრო	98,4	66,7	48,9	26,4	8,4
სსრ კავშირის საგზაო მანქანათმშენებლობის სამინისტრო	100	—	117,1	7,2	7,6
ქიმიურ-სატყეო კომპლექსი	99,5	22,5	95,6	1,0	2,6
საწარმოების მიხედვით:					
სსრ კავშირის ნავთობქიმიური მრეწველობის სამინისტრო	98,4	66,7	63,1	—13,9	—20,2
სსრ კავშირის ქიმიური მრეწველობის სამინისტრო	99,8	33,3	111,6	5,7	9,1
სსრ კავშირის სასუქწარმოების სამინისტრო	100	—	123,1	5,0	8,2
სსრ კავშირის სამედიცინო და ბიოლოგიური მრეწველობის სამინისტრო	99,5	25,0	90,2	7,1	10,6
სსრ კავშირის ხეტყის მრეწველობის სამინისტრო	100	—	101,6	7,4	7,9
საქართველოს სსრ ხე-ტყის მრეწველობის სამინისტრო	99,4	26,7	87,7	3,1	2,9
აგროსამრეწველო კომპლექსი	99,8	4,3	103,2	1,4	2,6
საწარმოების მიხედვით:					
სსრ კავშირის სახაგრომრეწვი	100	—	111,5	3,8	2,8
საქართველოს სსრ სახაგრომრეწვი	99,8	5,5	100,6	—0,4	0,6
სსრ კავშირის თევზის მეურნეობის სამინისტრო	100	—	119,4	63,3	74,5
„საქთევზმეურნეობის“ სამმართველო	100	—	100,0	5,5	—7,6
სსრ კავშირის წყალთა მეურნეობის სამინისტრო	98,6	18,2	101,7	5,7	2,0
სსრ კავშირის პუტაროდუქტების სამინისტრო	100	—	117,4	2,3	3,2
საქართველოს სსრ პუტაროდუქტების სამინისტრო	100	—	111,0	—3,5	—0,8
საქართველოს სსრ სატყეო მეურნეობის სამინისტრო	100	—	—	2,4	3,3
მორაკვეირი	100	—	102,1	1,3	1,3
სოციალური კომპლექსი	99,0	11,7	101,0	5,5	10,3
საწარმოების მიხედვით:					
სსრ კავშირის მსუბუქი და კვების მანქანათმშენებლობის სამინისტრო	100	—	128,5	6,5	2,8
საქართველოს სსრ მსუბუქი მრეწველობის სამინისტრო	99,0	12,3	100,7	5,5	9,4
სამშენებლო კომპლექსი	93,0	24,6	91,6	1,6	—4,1
საწარმოების მიხედვით:					
სსრ კავშირის საშენ მასალათა მრეწველობის სამინისტრო	80,0	50,0	—	—9,0	—13,8
საქართველოს სსრ საშენ მასალათა მრეწველობის სამინისტრო	94,8	16,1	92,0	—	2,6
სსრ კავშირის შენებლობის სამინისტრო	96,3	30,8	91,5	—1,0	—3,4
საქართველოს სსრ ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტრო	98,8	41,1	99,3	9,4	8,1

1988 წლის პირველ ნახევარში ავტონომიურ რესპუბლიკებსა და ოლქში, რესპუბლიკური დაქვემდებარების ქალაქებში მრეწველობის შუამობის მონაცემები მოყვანილია ქვემოთ (პროცენტობით):

	პროდუქციის მიწოდების სახელშეკრულებო ვალდებულებათა შესრულება	იმ საწარმოთა წილი, რომლებმაც ვერ შეასრულეს სახელშეკრულებო ვალდებულებანი	მატების ტემპი 1987 წლის I ნახევართან შედარებით: პროდუქციის (სამეგობრო, მომსახურების) მოცულობა	შრომის ნაყოფიერება
აფხაზეთის ასსრ	99,9	4,8	0,3	1,9
აჭარის ასსრ	99,3	9,2	—1,1	—0,4
სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი	99,2	22,7	4,3	2,7
ქალაქები:				
თბილისი	99,9	5,4	5,6	7,6
სოხუმი	99,9	4,3	6,2	9,5
ბათუმი	99,2	13,9	—2,0	—1,3
ცხინვალი	99,4	18,8	3,6	2,4
ქუთაისი	99,7	25,6	6,9	8,9
რუსთავი	99,98	11,5	3,8	6,8
ფოთი	100,0	—	13,6	15,7
გორი	99,2	23,1	10,2	9,3
ზუგდიდი	100,0	—	1,6	0,7
ჭიათურა	99,9	25,0	2,7	4,5
ტყიბული	100,0	—	—12,8	—10,7
გაგრა	100,0	—	—18,1	—13,0
წყალტუბო	100,0	—	10,0	7,1
ტყვარჩელი	99,7	20,0	9,2	11,4
მარნეული	100,0	—	3,4	3,0

სახალხო-სამეურნეო **კომპლექსების** საწარმოთა მუშაობას 1988 წლის I ნახევარში ახასიათებს შემდეგი მონაცემები:

სათბობ-ენერგეტიკული კომპლექსი

	დაკმაყოფილდა 1988 წლის I ნახევარში	დავალების შესრულების პროცენტი	1988 წლის I ნახევარი 1987 წლის I ნახევართან შედარებით
ელექტროენერგია, მილიარდი კილოვატსაათი	7,2	100	93
ნავთობი (გაზის კონდენსატის ჩათვლით), ათასი ტონა	92,0	1,5-ჯერ	102
მომყოლი გაზი, მილიონ კუბური მეტრი	23,6	3,1-ჯერ	96
ქვანახშირი, მილიონ ტონა	0,8	100,1	92

დავალების გადაჭარბებით მოპოვებულია 32 ათასი ტონა ნავთობი და 16 მილიონი კუბური მეტრი გაზი, შესრულდა ქვანახშირის მოპოვების დავალება. კომპლექსის საწარმოო გაერთიანებების, საწარმოების. მიერ მიწოდების სახელშეკრულებო ვალდებულებანი მოლიანად შესრულდა.

მეტალურგიული კომპლექსი

	დაკმაყოფილდა 1988 წლის I ნახევარში	დავალების შესრულების პროცენტი	1988 წლის I ნახევარი 1987 წლის I ნახევართან შედარებით
ფოლადი, ათასი ტონა	729	101	100,8
შავი ლითონების ნაგლინი (მზა), ათასი ტონა	627	101	100,1
ფოლადის მილები, ათასი ტონა	259	100,5	99,6
მანგანუმის მადანი, ათასი ტონა	916	100,4	89

მეტალურგიული კომპლექსის საწარმოებმა შეასრულეს შავი და ფერადი მეტალურგიის პროდუქციის ძირითადი სახეობათა მიხედვით წლის პირველი ნახევრის დავალებანი. მაგრამ გათვალისწინებულნე ნაკლია წარმოებული ლეგირებული სორტული ნაკლონი, პროფილური მილები მანქანათმშენებლობისათვის და ზემტკიცე და მთელ რიგ სხვა სახეობათა ლითონნარეულეთა.

მთლიანად წლის პირველ ნახევარში კომპლექსის საწარმოებმა მომხმარებელს დააკლეს 0,8 მილიონი მანეთის პროდუქცია დადებულ ხელშეკრულებებთან შედარებით.

მანქანათმშენებლობის კომპლექსი

	დაკმაყოფილდა 1988 წლის I ნახევარში	დავალების შესრულების პროცენტი	1988 წლის I ნახევარი 1987 წლის I ნახევართან შედარებით
დიდი ელექტრომანქანები, ათასი ცალი	5,3	100.1	111
ცალადი დენის ელექტროძრავები, ათასი კილოვატი	59,8	92	96
ლითონსაჭრელი ჩარხები, ცალი	1255	93	112
მათ შორის რიცხვულ პროგრამული მართვისა	75	101	153
ხელსაწყოები, ავტომატიზაციის საშუალებები და მათი სათადარიგო ნაწილები მილიონი მანეთისა	27,3	100,7	119
გამოთვლითი ტექნიკის საშუალებები და მათი სათადარიგო ნაწილები, მილიონი მანეთისა	20,7	86	103
სასოფლო-სამეურნეო მანქანები, მილიონი მანეთისა	3,8	112	76

მიღწეულია ეერთგვარი გაუმჯობესება მანქანათმაშენებელი კომპლექსის საწარმოთა მუშაობაში. კომპლექსის საწარმოებმა მიერ პროდუქციის გამოშვება გაიზარდა 7,8 პროცენტით, რაც 2,3-ჯერ მეტია, ვიდრე მთლიანად მრეწველობაში. მნიშვნელოვნად გაიზარდა გამოთვლითი ტექნიკის საშუალებებისა და მათი სათადარიგო ნაწილების, ავტომატიზაციის ხელსაწყოებისა და მათი სათადარიგო ნაწილების, დიდი ელექტრომანქანების გამოშვება.

ამასთანავე მანქანათმშენებლობის განვითარება და მისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება ჩამორჩება დაწესებულ დავალებებს, კომპლექსში შემავალი საწარმოებისა და გაერთიანებების მიერ დაკლებული პროდუქციის მოცულობამ წლის პირველ ნახევარში შეადგინა 2,8 მილიონი მანეთი. ჩამორჩენილთა შორის არიან საწარმოო გაერთიანებანი: თბილისის „ელექტროაპარატი“ და „საქელექტრომანქანა“ (არ მიწოდეს 763 ათასი მანეთის და 706 ათასი მანეთის პროდუქციას); სამეცნიერო-საწარმოო „საქსოფლმანქანა“ (155 ათასი მანეთისა), გორის „დილა“ (181 ათასი მანეთისა) აგრეთვე ბათუმის ტრანსფორმატორების ქარხანა (549 ათასი მანეთისა).

ქიმიურ-სატყეო კომპლექსი

	დაკმაყოფილდა 1988 წლის I ნახევარში	დავალების შესრულების პროცენტი	1988 წლის I ნახევარი 1987 წლის I ნახევართან შედარებით
მინერალური სასუქები (მასაზრდოებელ ნივთიერებათა 100 პროცენტზე გადაანგარიშებით), ათასი ტონა	80,1	101	103
მცენარეთა დაცვის ქიმიური საშუალებები მოქმედი ნივთიერების მიხედვით 100 პროცენტზე გადაანგარიშებით) ტონა	61,0	122	82
ქიმიური ბოჭკო და ძაფი, ათასი ტონა	19,8	103	107
სინთეზური ფისების და პლასტიკური მასები (აპროლაქტამი), ათასი ტონა	19,6	100	111
სამასალე მერქანი (კოლმეურნეობათა მიერ დამზადებული ხე-ტყის გარდა (ათასი ფესტმეტრი)	67,2	100,3	107
ქაღალდი, ათასი ტონა	14,2	100	103

შესრულდა მრავალ პროგრესულ სახეობათა პროდუქციის სინთეზური ბოჭკოებისა და ძაფის, მილებისა და ფერომალსტის ფიტალების, ტარის მუყაოს წარმოების საგეგმო დავალებანი.

მაგრამ ვერ შესრულდა სინთეზური ამიაკისა და ავტომობილის ბენზინის წარმოების სახელმწიფო შეკვეთის დავალანი.

პროდუქციის მიწოდების ვალდებულებათა შესრულებაში ყველაზე დაბალი დონე დაუშვეს სსრ კავშირის სამედიცინო და მიკრობიოლოგიური მრეწველობის სამინისტროს თბილისის სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანებამ „ბაქტერიოფაგმა“ (95,8 პროცენტი), საქართველოს სსრ ხე-ტყისა და ხის დამმუშავებელი მრეწველობის სამინისტროს სამტრედიის ხის დამმუშავებელმა კომბინატმა და ახალდაბის ავეჯის ფაბრიკამ (97,8 პროცენტი და 96,5 პროცენტი), სსრ კავშირის ნავთობქიმიური მრეწველობის სამინისტროს ბათუმის ნავთობგადამმუშავებელმა ქარხანამ (98,1 პროცენტი).

სამშენებლო კომპლექსის მრეწველობა

	დაკმაყოფილდა 1988 წლის I ნახევარში	დავალების შესრულების პროცენტი	1988 წლის I ნახევარი 1987 წლის I ნახევართან შედარებით
ცემენტი, ათასი ტონა	664	83	88
ასაწყობი რკინაბეტონი, ათასი კუბური მეტრი	848	94	97
აზბესტ-ცემენტის ფურცლები (მიფერი) მილიონი პირობითი ფილა	11,3	42	61
რბილი სახურავლი მასალები და იზოლი, მილიონი კვადრატული მეტრი	43,4	77	92
საკედლე მასალები, მილიონი ცალი პირობითი აგური	371	88	107

ვერ მოხერხდა კასპის ცემენტ-შიფერის კომბინატისა და გარდაბნის მუყაო-რუბეროიდის ქარხნის მუშაობის სტაბილიზება; ამ საწარმოებმა ვერ შეასრულეს ცემენტისა და შიფერის, რბილი სახურავლი მასალების წარმოების გეგმები. უზრუნველყოფილი არ არის საკედლე და არამაგნეული მასალების წარმოების გეგმის შესრულება. დადგენილ ‘მოცულობებთან შედარებით მიღებული არ არის 30,9 მილიონი ცალი პირობითი აგური, ამასთან მეტების სიშენ მასალათა კომბინატის წილად მოდის დარგისათვის მიუწოდებელი აგურის 85 პროცენტი.

მთლიანად წლის პირველ ნახევარში კომპლექსის საწარმოებმა მომხმარებელს დააკლეს 9,6 მილიონი მანეთის პროდუქცია დადებულ ხელშეკრულებებთან შედარებით.

სახალხო მოხმარების არასასურსათო საქონლის წარმოების დავალებათა შესრულებას ახასიათებს შემდეგი მონაცემები:

	დაკმაყოფილდა 1988 წლის I ნახევარში	დავალების შესრულების პროცენტი	1988 წლის I ნახევარი 1987 წლის I ნახევართან შედარებით
ბამბის ქსოვილები, მილიონი კვადრატული მეტრი	28,6	88	104
შალის ქსოვილები მილიონი კვადრატული მეტრი	4,9	102	115
აბრეშუმის ქსოვილები, მილიონი კვადრატული მეტრი	25,4	100,4	111
ტრიკოტაჟის ნაწარმი, მილიონი ცალი	30,2	100,7	105
წინდები, მილიონი წყვილი	17,1	101	101
შეკერილი ნაწარმი, მილიონი მანეთისა	303	103	103
ფეხსაცმელი, მილიონი წყვილი	9,3	102	99,9
მათ შორის სბავშვო	4,5	105	111
ფერადი გამოსახულების ტელევიზორები, ათასი ცალი	26,3	92	120
ავეჯი, მილიონი მანეთისა	79,4	96	106
საყოფაცხოვრებო საათი, ათასი ცალი	8,0	67	85
ფოტოფირ-ქიმიანერისა და მაიოლიკის ჭურჭელი, მილიონი მანეთისა	6,0	100,9	126
სორტული ჭურჭელი (მინისა და ბროლისა), მილიონი მანეთისა	6,4	99	91
შპალერი, მილიონი პირობითი ნაჭერი	14,1	101	111
ხარისხოვანი ქაღალდის საქონელი, მილიონი მანეთისა	18,1	105	102
გალვანური ელემენტები და ბატარეები ელექტროსაყოფაცხოვრებო წარმოისათვის, მილიონი ცალი	39,7	100,97	100,96

წლის პირველ ნახევარში გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით სახალხო მოხმარების საქონლის გამოშვება 4,1 პროცენტით გაიზარდა და შეადგინა 2,8 მილიარდი მანეთი (საცალო ფასებით).

დაჩქარდა არასასურსათო საქონლის წარმოების განვითარება; მისი საერთო გამოშვება გაიზარდა 6,8 პროცენტით. სახალხო მოხმარების არასასურსათო საქონლის გამოშვების გეგმა (მსუბუქი მრეწველობის საქონლის გარდა) ვერ შეასრულა 33 სამრეწველო საწარმომ; მათ შორის არის სსრ კავშირის ელექტროტექნიკური მრეწველობის სამინისტროს საწარმოო გაერთიანებები „საელექტრომანქანა“ და „ელმავალმშენებელი“, სსრ კავშირის სასოფლო-სამეურნეო მანქანათმშენებლობის სამინისტროს „ქუთაისის მცირეგაბარიტული ტრაქტორების ქარხანა“, სსრ კავშირის საშენ მასალათა მრეწველობის სამინისტროს კასპის ცემენტ-შიფერის კომბინატი, სსრ კავშირის ქიმიური მრეწველობის სამინისტროს ქუთაისის ლიოფოფონის ქარხანა.

დასახელებულ ნაკლებია წარმოებული ფერადი გამოსახულების ტელევიზორი (2,3 ათასი ცალით), საყოფაცხოვრები საათი (4,0 ათასი ცალით). დაისახა გარკვეული დადებითი ცვლილებანი საქართველოს სსრ მსუბუქი მრეწველობის სამინისტროს საწარმოთა მუშაობაში. წლის პირველ ნახევარში შესრულდა საქონლის ძირითადი ნომენკლატურის დავალებანი.

საცალო ფასებით მსუბუქი მრეწველობის მზა ნაწარმის გამოშვება გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით გაიზარდა 74,8 მილიონი მანეთით, ანუ 10,7 პროცენტით.

ამასთანავე მთელი ეს მატება პრაქტიკულად უზრუნველყოფილია „ს“ ინდექსანი გაუმჯობესებული ხარისხის საქონლისა და განსაკუთრებით მოდური ნაწარმის გამოშვების ზრდის ნარეზე, რაც რეალიზებულია სახელმკრულებო ფასებით, მაშინ როცა მთელი რიგი მასობრივი მოთხოვნის საქონლის გამოშვება და, კერძოდ, ცალკეულ სახეობათა სამაგვრო ასორტიმენტისა — შემცირდა.

მთლიანად დარღის საწარმოო აპარატის არასამარისი ტექნიკური დონე საშუალებას არ გვაძლევს კარდინალურად გავაუმჯობესოთ პროდუქციის ასორტიმენტი და გავაუმჯობესოთ საქონლის ხარისხი. პროდუქციის მნიშვნელოვან ნაწილზე არ არის მომხმარებელთა მოთხოვნა; საქართველოს სსრ მსუბუქი მრეწველობის სამინისტროს 7 საწარმომ და გაერთიანებამ (12,3 პროცენტმა) საწარმოო პროგრამა დაამთავრა მომხმარებლებთან შეთანხმებული ასორტიმენტის გადახრებით. მთ მომხმარებლებს დააკლეს 8,1 მილიონი მანეთის პროდუქცია და საქონელი კონკრეტული ნომენკლატ

დავაჩქაროთ გარდაქმნა და განახლება

(დასასრული)

საკონდიტრო ნაწარმი, ათასი ტონა	36,1	101	104
ნატურალური ჩაი (სორტული დაფასოებული), ათასი ტონა	55,4	105	105
კონსერვები, მილიონი პირობითი ქილა	223,5	105	102
მათ შორის ბოსტნეულის	216,4	106	103
აქედან ხილის წვენები	173,9	147	102
მინერალური წყლები, მილიონი დეკალიტრი	8,6	98	103
უალკოჰოლო სასმელები, მილიონი დეკალიტრი	7,1	103	108

როგორც ცხრილიდან ჩანს, შემცირდა ისეთი მნიშვნელოვან სახეობათა სასურსათო პროდუქტების წარმოება, როგორიც არის ხორცი, ერბო-კარაქი, ცხიმიანი ყველი, მცენარეული ზეთი.

კვლავ დაბალია მთელ რიგ საწარმოებში სასურსათო პროდუქტების ხარისხი. რესპუბლიკის ვაჭრობის სამინისტროს სახალო მომხმარების საქონლის ხარისხისა და ვაჭრობის სახელმწიფო ინსპექციის მთავარმა სამმართველომ სახაგრომრეწვის სამრეწველო საწარმოებში შემოწმებული საქონლიდან დაიუნუა და დაბალ ხარისხში გადაიყვანა. დაკლებულია 4,7 პროცენტი ერბო-კარაქი, 4,9 პროცენტი რძე და რძის პროდუქტები, 4,7 პროცენტი ღვინო, 6,5 პროცენტი უალკოჰოლო სასმელები, 9,2 პროცენტი ჩაი, 14,1 პროცენტი ხილბოსტნეულის კონსერვები და 14,7 პროცენტი ყველი სახეობის ყველი.

1988 წლის მოსავლის **სათესლე ფართობებმა** შეადგინა 733,2 ათასი ჰექტარი, მათ შორის მარცვლეულის და სამარცვლე-პარკოსანი კულტურებისა — 274,7 ათასი ჰექტარი. გაფართოდა მარცვლეულისა და სამარცვლე-პარკოსანი კულტურების, მზესუმზრისა, სოიის, ბოსტნეულისა და ბაღჩეული კულტურების ნათესები.

ყველგან მიმდინარეობს თიბვა და საკვების დამზადება. მთელ რიგ რაიონებში მათი ტემპი შარშანდელზე ნელია.

მრავალ რაიონში დაიწყო მარცვლეული კულტურების აღება. მაგრამ სასოფლო-სამეურნეო საწარმოებში ირის ბევრი გაუმართავი ტექნიკა.

1988 წლის 27 ივნისისთვის შესყიდულია 32,3 ათასი ტონა ბოსტნეული, რაც შარშანდელ დონეზე 7 პროცენტით ნაკლებია. საერთო მოცულობით შესყიდულია 6,6 ათასი ტონა კიტრი, 1,0 ათასი ტონა პომიდორი, 18,8 ათასი ტონა კომბოსტო. შარშანდელ შესაბამის პერიოდთან შედარებით განსაკუთრებით შემამცირეს ბოსტნეულის შესყიდვის მოცულობა აფაზეთის ასს რესპუბლიკის, გარდაბნის, გურჯაანის, მარნეულის, მცხეთის, თერჯოლის, წულუკიძის რაიონების, ქალაქ წყალტუბოს ზონის მეურნეობებმა.

ამავე თარიღისთვის მოკრეფილია 133 ათასი ტონა ხარისხოვანი ჩაის ფოთოლი, ანუ წლიური დავალების 30 პროცენტი. პირველად ხარისხის ხეედრითმა წილმა შეადგინა 48,1 პროცენტი სახელმწიფო შეკვეთით გათვალისწინებულ 50 პროცენტთან შედარებით; ეს მაჩვენებელი განსაკუთრებით დაბალია ახალციხის, ხელვაჩაურის, წალენჯიხის, ცხაკაიას, ჩხოროწყუს, ჩოხატაურის რაიონების, ქალაქების წყალტუბოსა და ტყიბულის ზონის მეურნეობებში.

საერთო-საკავშირო ფონდში წლის პირველ ნახევარში **მიწოდებულია** 3,8 ათასი ტონა საადრეო კარტოფილი, 11,4 ათასი ტონა ბოსტნეული. ბოსტნეულის მიწოდების წლის პირველი ნახევრის გეგმა მიმდინარე წლის 27 ივნისისათვის შესრულდა მხოლოდ 79,3 პროცენტით.

მეცხოველეობის პროდუქტებიდან კოლმეურნეობებში, საბჭოთა მეურნეობებსა და სამეურნეობათაშორისო საწარმოებში წლის პირველ ნახევარში წარმოებულია 68,8 ათასი ტონა ხორცი (ცოცხალი წონა), ანუ 15 პროცენტით მეტი, ვიდრე გასული წლის პირველ ნახევარში, 173,7 ათასი ტონა რძე, 334,7 მილიონი ცალი კვერცხი, რაც შესაბამისად 2 და 0,7 პროცენტით ნაკლებია შარშანდელი წლის დონეზე. შემცირდა წარმოება: ძროხა — სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ადიგენის, ამბროლაურის, დუშეთის, ქარელის, ონის, ცაგერის რაიონების მეურნეობებში; კვერცხისა — დუშეთის, ზესტაფონის, ყვარლის, კასპის, საგარეჯოს, თელავის, თეძრი წყაროს და წითელწყაროს რაიონების მეურნეობებში.

გაიზარდა ერთ ძროხაზე რძის საშუალო წველადობა. ამასთანავე პირუტყვის პროდუქტიულობა რესპუბლიკაში ბევრად ნაკლებია, ვიდრე მთლიანად ქვეყანაში. **მეცხოველეობის პროდუქტების შესაყიდად** ყველა კატეგორიის მეურნეობებში შეადგინა:

წლის პირველი ნახევარი

	1988 წელი პროცენტებით			
	1987 წ.	1988 წ.	საბჭოთასთან შედარებით	1987 წლისთან შედარებით
პირუტყვი და ფრინველი (ცოცხალი წონა) ათასი ტონა	76,8	76,5	101	99,6
რძე, ათასი ტონა	159,2	161,6	101	102
კვერცხი, მილიონი ცალი	316,2	318,4	107	100,7

პირუტყვისა და ფრინველის შესყიდვის მოცულობა წლის პირველ ნახევარში შეამცირეს აფაზეთის ასს რესპუბლიკის, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქების ტყიბულის, ჭიათურისა და წყალტუბოს ზონის, ადიგენისა და დმანისის რაიონების მეურნეობებმა.

მიმდინარე წელს შარშანდელ ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით სასოფლო-სამეურნეო საწარმოებში გაუმჯობესდა პირუტყვის სულადობის დაცვა-შენახვა. ამასთანავე ცალკეულ რაიონებში პირუტყვის გაწყდომა არ მეორდება. წლის პირველ ნახევარში გაწყდა 2,5 ათასი სული მსხვილფეხა რქიანი პირუტყვი, 8,1 ათასი სული ღორი, 23,2 ათასი სული ცხვარი და თხა. განსაკუთრებით გაიზარდა პირუტყვის გაწყვლომა ქალაქ ტყიბულის ზონის, ახალციხის, ბოგდანოვკის, ბორჯომის, გურჯაანის, დმანისისა და თიანეთის რაიონების მეურნეობებში.

პირუტყვისა და ფრინველის სულადობამ კოლმეურნეობებში, საბჭოთა მეურნეობებსა და სამეურნეობათაშორისო სასოფლო-სამეურნეო საწარმოებში შეადგინა (ათასი სული):

	1 ივლისისათვის	
	1987 წ.	1988 წ.
მსხვილფეხა რქიანი პირუტყვი	699,3	664,1
მათ შორის ძროხა	180,0	171,8
ღორი	497,5	475,6
ცხვარი და თხა	1442,8	1406,9
ფრინველი	15640,9	15196,1

აგროსამრეწველო კომპლექსში ხორციელდება სტიმულირული ცვლილებანი, რომელთა მიზანია სოფლის მეურნეობის გაძლოლის პრინციპულად ახალი ფორმების განვითარება. ამჟამად მოქმედებს აგროსამრეწველო კომბინატი „გარდაბანი", 3 აგროფირმა, რომლებიც მჭიდროდ თანამშრომლებენ სოფლის მეურნეობის წარმოებაში, გადამუშავებასა და რეალიზაციაში.

ივნისის დამდეგისათვის 378 კოლმეურნეობამ და საბჭოთა მეურნეობამ გამოიყენა სანარდო იჯარა, რომელიც გავრცელდა უწმინდესად რესპუბლიკის მთის რაიონებში. ამასთანავე მრავალ ადგილს მეურნეობათა ხელმძღვანელები და სპეციალისტები საკმაოს უთრადიციას არ უომობენ საიჯარო კოლექტივების შექმნაში.

შესრულდა მთელი რიგი სასოფლო-სამეურნეო მანქანების, მინერალური სასუქებისა და ქიმიური საკვები დანამატების **მიწოდების** სახელშეკრულებო ვალდებულებანი. მიწოდებულია 214 მარცვალსალები, 142 საკვებასალები, 66 სომნდის ასაღები კომბაინი, 2248 ტრაქტორის ბუნსნი, 710 კულტივატორი, 436 სთესელა, 560 ტრაქტორის სათბელა, 92 დასაწვიმებელი მანქანა და დანადგარი, 647 მინერალური და ორგანული სასუქების ნიადაგში შესატანი მანქანა, 196 პრეს-ამკრები, 336 დასაკოგებელი ფარცხი, 165 უხეში საკვების სამსხვრეველ-საქუცმაცებელი, 30 თვითმავალი სათიბელ-სატლეველი, საკვებშენარევების დასამზადებლად საჭირო მოწყობილობის 15 კომპლექტი.

არ შესრულებულა მინერალური და ორგანული სასუქების ნიადაგში შესატანი მანქანებისა და წნეხ-ამკრებების მიწოდების სახელშეკრულებო ვალდებულებანი.

მოწოდებულია 125,1 ათასი ტონა მინერალური სასუქები (უკეთესად ნივთიერებათა 100 პროცენტზე გადაანგარიშებით), ანუ 47,3 ათასი ტონით მეტი, ვიდრე გასული წლის შესაბამის პერიოდში, 0,1 ათასი ტონა ქიმიური საკვები დანამატები, ანუ 0,4 ათასი ტონით ნაკლები.

კაპიტალურმა დაბანდებამ აგროსამრეწველო კომპლექსის (მათ შორის წარმოების საშუალებებით სოფლის მეურნეობის საშუალებელმყოფი დარგების) განვითარებისათვის დაფინანსების ყველა წყაროს ხარჯზე შეადგინა 313,6 მილიონი მანეთი.

აშენდა მეცხოველეობის სადგომები პირუტყვისა და ფრინველის შენახვისათვის, ამოქმედდა კარტოფილის, ბოსტნეულისა და ხილის საცავები.

საეკსპლოატაციოდ გადაცემულია 2 ათასი ჰექტარი სარწყავი და დაშრობილი მიწები სასოფლო-სამეურნეო სავარგულებზე, რომლებიც დაშრობას არ მოითხოვს, კულტურულ-ტექნიკური სამუშაოები შესრულდა 4 ათას ჰექტარ ფართობზე.

გაიზარდა ხორცის წარმოების, მარცვლეულისა და ჩაის ფოთლის გადამუშავების სიმძლავრეები.

კაპიტალური მშენებლობა

სახელმწიფო ცენტრალიზებული კაპიტალური დაბანდებებისა და საწარმოთა და ორგანიზაციათა ფონდების სახსრების ხარჯზე **ძირითადი ფონდების** ამოქმედებამ 1988 წლის პირველ ნახევარში 521 მილიონი მანეთი შეადგინა.

ათვისებულია 812 მილიონი მანეთის სახელმწიფო ცენტრალიზებული **კაპიტალური დაბანდებანი,** ანუ ამ პერიოდისათვის დადგენილი ლიმიტის 92 პროცენტი. ლიმიტის გამოყენებას, სახელმწიფო ცენტრალიზებული კაპიტალური დაბანდებებისა და საწარმოთა და ორგანიზაციათა ფონდების სახსრების ზრდის ტემპს **კომპლექსების მიხედვით** ახასიათებს შემდეგი მონაცემები:

	წლის პირველი ნახევრის ლიმიტის გამოყენების პროცენტი	1988 წ. I ნახევარი პროცენტებით 1987 წ. I ნახევართან შედარებით
სათბობ-ენერგეტიკული კომპლექსი	102,1	96,1
მეტალურგიული კომპლექსი	90,4	113,7
მანქანათმშენებელი კომპლექსი	109,0	78,2
ქიმიურ-სატყეო კომპლექსი	91,7	146,2
აგროსამრეწველო კომპლექსი	85,4	102,9
სამშენებლო კომპლექსი	97,4	126,5
საქართველოს სსრ მსუბუქი მრეწველობის სამინისტრო	100,4	133,5

სრულ სამეურნეო ანგარიშსა და თვითდაფინანსებაზე საწარმოთა და ორგანიზაციათა გადასვლამ შესაძლებელი გახადა მკვეთრად (2,6-ჯერ) გადადებულიყო კაპიტალურ დაბანდებათა მოცულობა საწარმო-ორგანიზაციების ფონდების სახსრების ხარჯზე.

საწარმოებმა და ორგანიზაციებმა გამოიყენეს საკუთარი სახსრები 237 მილიონი მანეთის ოდენობით, მათმა წილმა კაპიტალურ დაბანდებათა მოცულობაში 23 პროცენტი შეადგინა, აქედან სათბობ-ენერგეტიკულ კომპლექსში — 14,3 პროცენტი, მეტალურგიულში — 93,9 პროცენტი, მანქანათმშენებელ კომპლექსში — 65 პროცენტი, ქიმიურ-სატყეო კომპლექსში — 91,4 პროცენტი. საწარმოთა და ორგანიზაციათა ფონდების სახსრების ხარჯზე კაპიტალურ დაბანდებათა ლიმიტი ათვისებულია ნახევარი წლის დავალებაზე 2 პროცენტის გადამეტებით.

წლის პირველ ნახევარში ზუგდიდის ფსიქიკამომინატენი საექსპლოატაციოდ გადაეცა დღე-ღამეში 130 ტონა მარცვლეულის გადამუშავების სიმძლავრის ფსიქვილი, თელავის წელიწადში 2,7 ათასი პირობითი კაპიტალური რემონტის სიმძლავრის სარემონტო-მექანიკური ქარხანა, წელიწადში 230 ათასი ტონა ცემენტის წარმოების სიმძლავრე კასპის ცემენტ-შიფერის კომბინატში და დღე-ღამეში 30 ტონა ხორცის წარმოების სიძლავრე ზუგდიდის ხორცკომბინატში.

ამასთანავე ვერ შესრულდა საწარმოო სიმძლავრეთა ამოქმედების წლის პირველი ნახევრისათვის დადგენილი დავალება. წლის პირველ ნახევარში ასამოქმედებლად გათვალისწინებული სახელმწიფო შეკვეთის ნომენკლატურის სიმძლავრეთა ხუთი ობიექტიდან (1987 წელს ამოქმედებული ობიექტების ჩათვლით) საექსპლოატაციოდ ვერ გადაეცა საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტროს ფოთის 20 ათასი კუბური მეტრი რკინაბეტონის ნაკეთობათა სიმძლავრის ქარხანა. ამას გარდა 1988 წლის პირველ ნახევარში ვერ ამოქმედდა 5-5 მილიონი პირობითი ქილა ხილბოსტნეულის კონსერვების საწარმოო სიმძლავრეები ქარელის საკონსერვო ქარხანაში და ლიდოს ჩამოსასმელი წარმოებაში, 5500 სული ღორისათვის გათვალისწინებული რეპროდუქტორი ზუგდიდის პირუტყვის გადასმაგებელ ქარხანაში.

სამშენებლო-სამონტაჟო ორგანიზაციების მიერ შესრულებულ **საიჯარო სამუშაოთა** მოცულობა გაიზარდა 5,1 პროცენტით, შრომის ნაყოფიერება — 6,5 პროცენტით. საიჯარო სამუშაოთა მოცულობის მთელი მატება მიღებულია მუშაკთა რიცხვის აბსოლუტური შემცირების პირობებში შრომის ნაყოფიერების ზრდის ხარჯზე.

საიჯარო სამუშაოთა გეგმა მთლიანად სამშენებლო ორგანიზაციებმა შეასრულეს 102,0 პროცენტით, მათ შორის საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტრომ — 98,7 პროცენტით, რესპუბლიკურმა გაერთიანებამ „საქაგრომშენმა" — 91,4 პროცენტით.

გეგმის შესრულებას, საიჯარო სამუშაოთა მოცულობისა და შრომის ნაყოფიერების ზრდის ტემპს რესპუბლიკის ცალკეული სამშენებლო ორგანიზაციების მიხედვით ახასიათებს შემდეგი მონაცემები:

	საიჯარო სამუშაოთა მოცულობის წლის I ნახევრის შესრულების პროცენტი	1988 წ. I ნახევარი პროცენტებით 1987 წ. I ნახევართან შედარებით	
	საიჯარო სამუშაოთა მოცულობის გეგმის პროცენტი	საიჯარო სამუშაოთა მოცულობა	შრომის ნაყოფიერება
საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს საქვეუწყებო სამშენებლო ორგანიზაციები			
საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტრო	98,7	100,5	111,3
„საქმონტაჟსპეცრემშენის" ტრესტი	100	122,5	96,0
თბილისის საქალაქო აღმასკომის „ინემშენის" ტრესტი	100,2	106,3	98,6
„საქაგშენმშენის" ტრესტი	142,1	122,4	103,4
„საქგაზმშენის" ტრესტი	102,0	148,1	125,4
საკავშირო-რესპუბლიკური დაქვემდებარების სამშენებლო ორგანიზაციები			
„საქმთავარმონტაჟსპეცმშენის" მთავარი სამმართველო	104,5	97,9	103,3
„საქნაგთობაზაზმშენმონტაჟის" ტრესტი	90,9	79,8	100,1
რესპუბლიკური გაერთიანება „საქაგრომშენი"	91,4	106,7	101,1
საკავშირო დაქვემდებარების სამშენებლო ორგანიზაციები			
სსრ კავშირის ენერგეტიკის სამინისტრო			
საწარმოო სამშენებლო-სამონტაჟო გაერთიანება „საქმიდროენერგომშენი"	105,7	109,5	110,7
„კავკასელექტროქსელმშენის" ტრესტი	138,4	34,8	102,8
„საქსოფლელექტროქსელმშენის" ტრესტი	105,1	108,4	106,9
სსრ კავშირის საშინაო მასალათა მრეწველობის სამინისტრო			
„აულტაფოფრემშენის" ტრესტი	100,0	144,3	103,0
სსრ კავშირის წყალთა მეურნეობის სამინისტრო			
„მფავარსაქმეყალმშენის" მთავარი სამმართველო	102,5	96,6	102,8
სსრ კავშირის გზათა სამინისტრო „გზამშენის" ტრესტი	105,5	83,5	100,6
სსრ კავშირის სატრანსპორტო მშენებლობის სამინისტრო			
ამერკავკასიის „ტრანსმშენის" ტრესტი	112,3	88,5	101,8
„თბილისგვირაბმშენის" სამმართველო	102,3	90,0	100,5

საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტროს ხაზით საიჯარო სამუშაოთა გეგმა ვერ შეასრულა 24-დან 7-მა სამშენებლო-სამონტაჟო ორგანიზაციამ, რესპუბლიკური გაერთიანება „საქაგრომშენის" ხაზით — შესაბამისად 22-დან 11-მა.

სამშენებლო-სამონტაჟო ორგანიზაციების საიჯარო სამუშაოთა გეგმის შესრულების დონე ასამოქმედებელ ობიექტებზე უფრო დაბალია, ვიდრე საერთოდ ყველა ობიექტზე და 89 პროცენტი შეადგინა. დადგენილ დავალებათა შესრულება ვერ უზრუნველყო რესპუბლიკის სამშენებლო ორგანიზაციათა უმრავლესობამ.

საიჯარო სამუშაოთა გეგმა ვერ შესრულდა ყველა სახალხო-სამეურნეო კომპლექსის ხაზით.

ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა

საერთო სარგებლობის ტრანსპორტით ტვირთის **გაგზავნას** ახასიათებს შემდეგი მონაცემები (მილიონი ტონა):

	1988 წლის პირველ ნახევარი	1988 წლის პირველ ნახევარი 1987 წლის პირველ 3 თვეზე	
			1987 წლის პირველ ნახევართან შედარებით
ყველა სახეობის ტრანსპორტი	132,3		101,5
მათ შორის:			
რკინიგზის	28,4		98,6
მილსადენი (ნავთობი და ნავთობპროდუქტები)	0,2		184,4
საზღვაო	4,7		108,7
საავტომობილო	99,0		102,0
საავიაციო	7,5*		96,4

* ათასი ტონა

ტვირთის გაგზავნის დავალება შეასრულეს რკინიგზისა და საავტომობილო ტრანსპორტმა; ტვირთის საზღვარგარეთ გადაზიდვისა — საზღვაო ტრანსპორტმა.

ტვირთის გაგზავნის გეგმა ვერ შეასრულეს ამერკავკასიის რკინიგზის თბილისის განყოფილებამ (93,1 პროცენტი) და საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სამმართველომ (96,1 პროცენტი).

ყველა სახეობის საერთო სარგებლობის ტრანსპორტის მგზავრთბრუნვა გაიზარდა 0,4 პროცენტით და შეადგინა 8,6 მილიარდი მგზავრ-კილომეტრი. გადაყვანილია 433,5 მილიონი მგზავრი (წარშანდელი წლის შესაბამისი პერიოდის 98,8 პროცენტი).

რკინიგზის ტრანსპორტზე მგზავრთბრუნვამ შეადგინა 1830,7 მილიონი მგზავრ-კილომეტრი, ანუ შემცირდა 2,5 პროცენტით. გეგმა მთლიანად არ შესრულებულა.

სამოქალაქო ავიაციით გადაყვანილია 1,1 მილიონი მგზავრი და შესრულდა 2,2 მილიარდი მგზავრ-კილომეტრი, რაც შესაბამისად 1,6 და 2,6 პროცენტით აღემატება გეგმას, მაგრამ რამდენადმე ნაკლებია, ვიდრე გასული წლის იანვარ-ივნისში.

ირიგეფოდ ტრანსპორტის მოძრაობის გრაფიკები; განრიგი ჩავიდა სამგზავრო მატარებლების მხოლოდ 78,9 პროცენტი (საგარეუბნოს გარდა), თვითმფრინავების (გარდა ადგილობრივისა) — 78,1 პროცენტი. დაგვიანია 2 ათასზე მეტმა მატარებელმა და 1,7 ათასამდე თვითმფრინავმა.

საქალაქო ტრანსპორტით მგზავრთა გადაყვანა შარშანდელ შესაბამის პერიოდთან შედარებით შემცირდა 14 პროცენტით.

არ შესრულებულა ქალაქ თბილისის ტრამვაით მგზავრთა გადაყვანის საგეგმო დავალება. მოსახლეობის სატრანსპორტო მომსახურებასა და მის მატერიალურ ბაზას არსებითი გაუმჯობესებება სჭირდება. არსებული ტრამვაის ლიანდაგების 6 პროცენტზე მეტი ავარიულ მდგომარეობაშია, 30 პროცენტი კაპიტალურად შესაკეთებელია, გაცვეთის ზღვრულ დონეს აღწევს შპალების 37 პროცენტი და ტრამვაისა და ტროლეიბუსის საკონტაქტო ქსელების 20 პროცენტი.

ამერკავკასიის რკინიგზაზე (ტვირთზიდვაზე) მუშაკთა შრომის ნაყოფიერებამ წლის პირველ ნახევარში 7,3 პროცენტით გადააჭარბა გეგმას და გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 5,9 პროცენტით გაიზარდა. სარკინიგზო ტვირთზიდვის თვითღირებულება დაკალკულირებულ 0,1 პროცენტით შემცირდა; გეგმის გადამეტებით მიღებულია 4 მილიონამდე მანეთი მოგება.

საავტომობილო ტრანსპორტით გადაზიდულია გეგმაზე 2,7 მილიონ ტონით მეტი ტვირთი, საერთო სარგებლობის ავტობუსებითა და მუუბეკი ტაქსით მგზავრთა გადაყვანის შედეგად მიღებულმა შემოსავალმა 107,7 მილიონი მანეთი შეადგინა (დავალების 100,6 პროცენტი და გასული წლის შესაბამისი პერიოდის 101,6 პროცენტი).

სახეობამეტრანსის კიდული სამგზავრო გზებით გადაყვანილია 2,1 მილიონზე მეტი მგზავრი, რაც 4,2 პროცენტით აღემატება გეგმას, მაგრამ 1987 წლის პირველ ნახევარზე რამდენადმე ნაკლებია.

ყველაზეგანმტკიცებული მოსახლეობის მომსახურების რეალიზაციამ წლის პირველ ნახევარში 28 მილიონი მანეთი შეადგინა, რაც 6,3 პროცენტით მეტია, ვიდრე გასული წლის პირველ ნახევარში. გეგმა შესრულდა 100,4 პროცენტით. ამასთანავე არის შემთხვევები, როცა დროულად არ მიაქვთ კორესპონდენცია, დიდხანს სჭირდება ლოდინი და არ სრულდება საერთაშორისო სატელეფონო ლაპარაკის შეკვეთები, ხდება საფოსტო გზავნილებთა დაკარგვა და დატაცება. საერთო საგალბლის სატელეფონო ქსელში ძირითადი სატელეფონო ანაბრების რიცხვი 1 ივლისისათვის 1988 წლის 1 იანვართან შედარებით 13,9 ათასით გაიზარდა და 473,2 ათასი ცალი შეადგინა.

IV. სოციალური განვითარება და ხალხის ცხოვრების დონის ამაღლება

შრომის ანაზღაურება და მოსახლეობის შემოსავალი. მუშა-მოსამსახურეთა სამუშაო-თვიურმა ფულადმა ხელფასმა სახალო მეურნეობაში 1988 წლის პირველ ნახევარში შეადგინა 177 მანეთი გასული წლის შესაბამისი პერიოდის 171 მანეთის ნაცვლად, კოლმეურნეობა შრომის ანაზღაურებამ კოლმეურნეობის საზოგადოებრივ მეურნეობებში — შესაბამისად 109,4 მანეთი 105,5 მანეთის ნაცვლად.

გრძელდება საწარმოო დარგების მუშაკთა ხელფასის მომატება. მიმდინარე წლის მაისისათვის საწარმოო დარგების საწარმოთა და ორგანიზაციათა თითქმის ყოველი მესამე მუშაკისათვის დაწესებულ იყო ახალი გადიდებული სტარიფი განაკვეთები და თანამდებობრივი სარგოები. რესპუბლიკის ცალკეულ სამინისტროებსა და უწყებებში (სახაგრომრეწვი, სატყეო მეურნეობის სამინისტრო, ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტრო, მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების სამინისტრო, ავადმყოფთა კვებისათვის, მედიკამენტების, მოწყობილობისა და ინვენტარის შეძენისათვის საჭირო ხარჯების ნორმები, შემოღებულია მედიკამენტების უფასო გაცემა 3 წლამდე ასაკის ბავშვთა მეურნალობისათვის და სხვა შეღავათები.

სსრ კავშირის შენახვეული ბანკის საქართველოს რესპუბლიკური ბანკის დაწესებულებებში მოსახლეობის ანაბრები წლის პირველ ნახევარში გაიზარდა 361 მილიონი მანეთით და 5736 მილიონ მანეთამდე მიაღწია.

მოსახლეობის საკონლეთო- და მომსახურებით უზრუნველყოფა. მოსახლეობისათვის სახალხო მომსახურების საკონლისა და ფასიანი მომსახურების რეალიზაცია 1988 წლის პირველ ნახევარში გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 7,8 პროცენტით გაიზარდა.

სახელმწიფო და კოოპერაციული ვაჭრობის **საცალო საქონელბრუნვამ** შეადგინა 2860,4 მილიონი მანეთი და 1987 წლის პირველ ნახევრის მაჩვენებელზე მეტი იყო 195,5 მილიონი მანეთით. მთლიანად რესპუბლიკაში საცალო საქონელბრუნვის გეგმის შესრულებას დააკლდა 178,6 მილიონი მანეთი, ანუ 6 პროცენტი. საგეგმო დავალებათა შესრულება ვერ უზრუნველყვეს საქართველოს სსრ ვაჭრობის სამინისტროს საავარო ორგანიზაციებმა (გეგმა შესრულდა 90,1 პროცენტით), სამომხმარებლო კოოპერაციისა (96,1 პროცენტით), საწარმოო გაერთიანება „საქქვანახშირის" მუშათა მომარაგების სამმართველომ (90,8 პროცენტით), საწარმოო გაერთიანება „ჭიათურმანგანუმის" მუშათა მომარაგების განყოფილებამ (93,6 პროცენტით), ამიერკავკასიის რკინიგზის მუშათა მომარაგების საგზაო სამმართველომ (98,6 პროცენტით).

სახელმწიფო და კოოპერაციულ ვაჭრობაში ცალკეული საქონლის გაყიდვას ახასიათებს შემდეგი მონაცემები (შესადარი ფასებით; მილიონი მანეთი).

	გაყიდვა 1988 წლის I ნახევარში	1988 წლის I ნახევარი პროცენტებით 1987 წლის I ნახევართან შედარებით
ხორცი და ხორცეული	227,4	112,5
თევზი და თევზეული	22,4	80,1
ერბო-კარაქი	61,5	107
მცენარეული ზეთი	11,0	90,0
მარგარინის პროდუქცია	5,4	89,0
მოუხდელი რძის პროდუქცია	37,7	95,4
ყველი	18,5	90,2
კვერცხი	27,7	100,0
შაქარი	66,5	114,3
საკონდიტრო ნაწარმი	72,5	102,3
ჩაი	4,1	105,5
პურპროდუქტები, ათასი ტონა	393,3	91,0
კარტოფილი, ათასი ტონა	43,5	136,6
ბოსტნეული, ათასი ტონა	31,9	118,3
ხილი და ციტრუსები, ათასი ტონა	3,7	47,1
უალკოჰოლო სასმელები ათასი დეკალიტრი	6,2	102,0
მინერალური წყლები, ათასი დეკალიტრი	3,7	134,0
ხილისა და ბოსტნეულის წვენები, მილიონი პირობითი ქილა	20,4	120,8
თამბაქოს ნაწარმი	75,9	98,0
ტანსაცმელი, საცვალი და ქსოვილები	226,8	96,4
ტრიკოტაჟის ნაწარმი	112,4	100,6
წინდები	29,9	115,9
ფეხსაცმელი	98,0	103,4
ფაიფურ-ქაშანურის, მაიოლიკისა და მინის ჭურჭელი	39,4	97,8
საპონი და სინთეზური სარეცხი საშუალებები	16,6	94,4
ავეჯი	64,8	101,3
მაცივრები და საყინავები, ათასი ცალი	38,1	98,3
მათ შორის 200 კუბური დეციმეტრი და მეტი ტევადობის კამერიანი	31,6	104,6
სარეცხი მანქანები, ათასი ცალი	70,5	112,0
ელექტრომტვერსასრუტები, ათასი ცალი	22,4	97,0
საათები, ათასი ცალი	337,0	105,0
ფოტოაპარატები, ათასი ცალი	9,7	121,8
რადიომიმღები მოწყობილობა, ათასი ცალი	33,1	97,2
ტელევიზორები, ათასი ცალი	78,2	110,7
მათ შორის ფერადი გამოსახულებისა	48,7	116,0
მაგნიტოფონები, ათასი ცალი	30,7	96,7
სპორტული საქონელი	15,8	115,2
ველოსიპედები და მოპედები, ათასი ცალი	27,5	96,5
მოტოციკლები და მოტოროლერები, ათასი ცალი	2,9	90,5
მსუბუქი ავტომობილები მიმდინარე წარმოების ხარჯზე, ათასი ცალი	6,2	93,1
ხე-ტყის მასალები, ათასი კუბური მეტრი	396,4	110,9
შიფერი, მილიონი პირობითი ფილა	56,8	111,1
ავტომობილის ბენზინი, ათასი ტონა	204,6	110,9

ალკოჰოლიანი სასმელები 1988 წლის პირველ ნახევარში 110,9 მილიონი მანეთისა გაიყიდა, რაც 29,4 პროცენტით მეტია 1987 წლის პირველ ნახევართან შედარებით, და 13,9 მილიონი მანეთით ნაკლები ღირებულების, ანუ 11,2 პროცენტით ნაკლები, ვიდრე გეგმით იყო გათვალისწინებული. ამასთან არაყი და ლიქიორი — არყის ნაწარმი 14,3 პროცენტით ნაკლები გაიყიდა. გაიზარდა შამპანური გაყიდა 8,7 პროცენტით, ღვინისა — 15,8 პროცენტით, კონიაკისა — 21,9 პროცენტით, ყურძნის ღვინისა — 30,7 პროცენტით.

გაყიდვის ზრდის მიუხედავად, კვლავინდებურად მწვავეა სასურსათო მომარაგების პრობლემა. ბევრ რაიონში სათანადო აქტიურობას არ იჩენენ მეცხოველეობის პროდუქციის წარმოების გასაფართოებლად, რათა გაუმჯობესდეს მოსახლეობის ადგილობრივი მომარაგება.

იყო შეფერხებები კარტოფილით, ბოსტნეულითა და ხილით მოსახლეობის მომარაგებაში. ვიწროა ასორტიმენტი, ამასთან ხშირად მალახლები იღებენ უხარისხო პროდუქციას; პროდუქციის ნაწილი ფუჭდება. წლის პირველ ნახევარში ვაჭრობაში ჩაბოფრეს დანაკარგები და კვების მიზნებისათვის უვარგისი კარტოფილი, ბოსტნეული და ხილი პირუტყვის საკმესად გაგზავნეს დაახლოებით 6 ათასი ტონა, ანუ 2,7 მილიონი მანეთისა (საცალო ფასებით).

ვაჭრობამი ყველგან საკმარისი არ არის მოსახლეობის მოთხოვნილებანი შესაბამისი ტანსაცმელი, ტრიკოტაჟის ნაწარმი, ფეხსაცმელი.

არ კმაყოფილდება მოთხოვნა საყოფაცხოვრებო ტექნიკასა და რადიოტელეაპარატურაზე, ნელა ახლდება მათი ასორტიმენტი.

ხე-ტყისა და სანშენი მასალების გაყიდვა 18 პროცენტით გაიზარდა. მაგრამ მოსახლეობის მოთხოვნილებანი ბევრ სახეობაზე კვლავინდებურად უზრუნველყოფილი არ არის. დაშვებულია ჩამორჩენა ადგილობრივი საშენი მასალების წარმოებისა და მოსახლეობაზე რეალიზაციაში.

მოსახლეობისათვის გაწეულმა **ფასიანი მომსახურების** მოცულობამ შეადგინა 444,4 მილიონი მანეთი და გასული წლის პირველ ნახევართან შედარებით 11 პროცენტით გაიზარდა. მათი რეალიზაციის გეგმა მთლიანად რესპუბლიკაში შესრულდა 101,1 პროცენტით. უზრუნველყოფილი არ არის გეგმის შესრულება მცხეთის (65,8 პროცენტი), ოხინამერის და საგარეჯოს (81,8 პროცენტი თითოეულში), ასპინძის (82,6 პროცენტი), წითელწყაროს (84,7 პროცენტი), ბოგდანოვკის (84,8 პროცენტი), ახალციხის (89,3 პროცენტი), ყვარლის (91,6 პროცენტი), ხაშურის (93,9 პროცენტი) და ზოგიერთ სხვა რაიონში, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში (94,7 პროცენტი).

მუშებმა და მოსამსახურეებმა სამეშაო ადგილას შეიძინეს 2,5 მილიონი მანეთის სხვადასხვა მასალა და ნაწარმი. ამავე დროს ფასიანი მომსახურების უფრო ფართო გაწევის შესაძლებლობას მილიონად ვერ აყენებენ —

სვერდლოვსკელები თბილისში

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის პრეზიდენტებით მიმდინარე წლის იანვარში ქ. თბილისში გასტროლების წარმატებით ჩატარებისათვის სვერდლოვსკის შრომის წითელი დროშის ორდენოსანი სახელმწიფო აკადემიური დრამის თეატრი საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სპატიო სიგელით დაჯილდოდა.

▼▼

საუცხოო შთაბეჭდილებების მოლოდინით შეეგებნენ თბილისელები ურალელთა დას, რომელიც საქართველოს დედაქალაქში დიდი შემოქმედებითი ანგარიშით ჩამოვიდა. თბილისის დამშობილებული ქალაქის სვერდლოვსკის უნიშნულმა თეატრალურმა კოლექტივმა ქართველი მაყურებლის სამსახურიერზე გამოიტანა რვა საუკეთესო დადგმა. ჯერ კიდევ გასტროლების დაწყებამდე ამ თეატრის ირიბადაა ყურადღება მიიქცია საინტერესო, ორიგინალურმა რეპერტუარით. აქ აღნიშნული იყო სპექტაკლები: დ. ვასერმანის „ეს კი ბუდიდან გადმოვარდა", ვ. როზოვის „ტახი", ვ. პუეგის „პარიზის ეკიენდი", ნ. კოლადის „ფანტის თამაში", ა. ჯასინის „ველური", ვ. გურკინის „ტყეში დათვი მოგბაჯაჯებდა...", ვ. ანუის „შავი პატარძალი", ვ. კოკტის „წმინდა ურჩხულები".

გასტროლებს წარმატება მოუტანა სტუმრების პირველმავე სპექტაკლმა. იგი „დაიდგა დეიდ ვასერმანის პიესის მიხედვით, რომელსაც საფუძვლად დაედო ამ კიბის რომანი. სვერდლოვსკელთა სპექტაკლი ეძღვნება ადამიანის ღირსებისათვის, თავისუფლებისათვის ბრძოლის თემას. იგი ერთხელ კიდევ აცხადებს ჰუმანიტარებას: ნებისმიერი ძალადობა პიროვნებაზე შეიწყნარებელია!

თეატრალური ხელოვნების სახელმწიფო ინსტიტუტის კურსდამთავრებულის ვ. აულოვის საინტერესო რეჟისორულმა გადაწყვეტამ, კრავცეკის ჩინებულმა სცენოგრაფიამ, ი. ლახინის, ნ. ფალერინის, ლ. ბოლოტინის, ვ. ფალეტინის, ა. ეიგარის, ა. ნეუსტროევის, ვ. ალდონინოვის, სპექტაკლის სხვა მონაწილეთა შთამბეჭდავმა თამაშმა უზარელეყო მისი წარმატება.

მაყურებლის ინტერესი სტუმართა ნამშეერებისადმი არ შეწყვეტია. ურალელ მსახიობთა სპექტაკლებს, რომლებიც აი, უკვე დაახლოებით ერთი თვეა მიმდინარეობს თბილისის გრიბოედოვის სახელობის თეატრის სცენაზე, 20 ათასზე მეტი კაცი დაესწრო.

თანამედროვე ხედვა, რეჟისორული და მსახიობური ინტერპრეტაციის სიზუსტე, მკაფიო სანახაობრიობა შეადგენს, ქართველი კრიტიკოსებისა და მაყურებლების აზრით, ამ დასის შემოქმედების დამახასიათებელ ნიშან-თვისებებს. მისი ხელმძღვანელობა ნიჭიერი რეჟისორი ა. საზონტოვი. თეატრი ეძებს საინტერესო თემებსა და მკაფიო მხატვრულ გადაწყვეტებს, ცდილობს ჩაერთოს რთულ ცხოვრებისეულ პროცესებში და ზნეობრივი შეფასება მისცეს მათ. ეს ტენდენცია კოლექტივმა ცხადყო სპექტაკლით „ტახი". როზოვის პიესა, რომელიც რამდენიმე წელს დო თარეზე, დღეს განსაკუთრებით აქტიურად ჟღერს. რეჟისორმა ვ. ანსიმოვამ თანამოაზრე მსახიობებთან თანამგზავრობით შეძლო შეექმნა სპექტაკლი, რომელიც მოუწოდებს ადამიანებს განიწმინდონ სულის დამაბაგული პირფერობისა და ორპირობისაგან.

... გუშინდელი მოსწავლეები — ახლა სტუდენტები, ზომიერები, საკუთარ თავში დარწმუნებულები, ლაღები... რატომ არის, რომ მათ ქცევაში ეკიდი სპექტაკლიდან დანაშაულამდე სულ რაღაც ნახევარი ნაბიჯია რჩება? რას მოუტანს მათ ეს, თითქოსდა, უწყინარი ფანტის თამაში? ი ბაკიზეები, რომელსაც სვამენ მაყურებლების წინაშე სპექტაკლის „ფანტის თამაშის" შემმქმელები. მაყურებელი სპექტაკლს ტოვებს ამ მწარე სოციალურ პრობლემაზე, ზოგადსაკაცობრივი ღირებულებებზე ჩაფიქრებული.

მაყურებელთა ფართო რეზონანსი მიჰყავ სტუმართა სპარეტიერო სპექტაკლს „ტყეში დათვი მობაჯაჯებდა...", რომელიც დადგა თეატრის მთავარმა რეჟისორმა ა. საზონტოვმა. სპექტაკლი აღძრავს მწველე მორალურ-ზნეობრივ პრობლემებს და მარჯვედ ერწმის ამ ცვლილებათა კონტექსტს, რომლებიც დღეს ადამიანთა ფსიქოლოგიასა და აზროვნებაში მიმდინარეობს. სტუმართა ყოველი სპექტაკლი გამსჭვალულია სურვილით გაიაზროს დღევანდელობის მთელი სიმწვავე, სირთულე და აღმშენებლობითი ძალა. ეს ეხება კლასიკასაც: ანუი, კოკტო, პუეგი ამ კოლექტივის ინტერპრეტაციით ეხმიანებიან ჩვენს სადღეისო პრობლემებს, ქმნიან დროის ცოცხალ ასოციაციებს, რომელშიც ჩვენ ვეცხოვრობთ. ალბათ ამით აიხსნება სწორედ სვერდლოვსკის დრამის აკადემიური თეატრის პოპულარობა.

გასტროლები მთავრდება. ყოველდ წარმოდგენაზე დარბაზის ცოცხალი რეაქცია, ტაში, ყვავილები — ყოველივე ეს აღიარებია ნიჭიერი კოლექტივისა, რომელმაც თავისი სიტყვა თქვა ხელოვნებაში. თბილისელებმა, საქართველოს დედაქალაქის სტუმრობამ დიდად შეიფასეს სვერდლოვსკელი მსახიობების სამეცნიერო, ეგზო ოსტატობა, მდიდარი რეპერტუარი, კოლექტივის შემოქმედებითი ხელწერის თავისებურება. სვერდლოვსკელთა ხელოვნებამ ქართულ მიწა-წყალზე მრავალი ახალი მეგობარი და თაყვანისმცემელი შეიძინა.

დღეს ჩვენ გავიცანით საინტერესო თავისთავადი შემოქმედი კოლექტივი, — თქვა თეატრმცოდნე მ. გოგოლაშვილმა. — გასტროლების პროგრამამ მკაფიო წარმოდგენა შეგვიქმნა დადგმების დიაპაზონზე — კლასიკიდან თანამედროვეობამდე. თანაც, ყოველ სპექტაკლში თეატრი გამიკვეთს აზრებს, პრობლემებს, თემებს, რომლებიც ახლოს დგას მის ტრადიციებთან, შემოქმედებითის მისწრაფებებთან. ეს დიდი და მრავალფეროვანი შემოქმედებითი შესაძლებლობების კოლექტივია. დასმა არიან ნიჭიერი რეჟისორები, ოსტატთა ჯგუფი, ტრადიციონალისტები, რომელიც თამაშობენ გამორჩეულად, ახლებურად, ტემპერამენტიანად. ურალელ მსახიობთა გამოსვლები გადაიქცა სეფური ხელოვნების ნამდვილ დღესასწაულად, რუსი და ქართველი ხალხების, ჩვენი მრავალეროვანი სამშობლოს ყველა ხალხის მეგობრობისა და ძმობის დღესასწაულად.

თეატრი ეთხოვება ჩვენს დედაქალაქს. მაყურებელთა მადლიერების გამომხატველი ტაში იმის დასტურია, რომ სვერდლოვსკელებმა თბილისში ბევრი ახალი მეგობარი და თაყვანისმცემელი შეიძინეს.

(საძინფორმი).

სურათზე: სცენა სპექტაკლიდან „ეს კი ბუდიდან გადმოვარდა". **ჯ. ლომაძის** („კომუნისტი") ფოტო.

ორშაბათი, 1 აგვისტო

პირველი პროგრამა. 16.15 — საინფორმაციო გამოშვება (რუსულ ენაზე). 16.25 — მოსწავლეთა ზაფხულის არადადეგების გამო. საყმაწვილო სატელევიზიო კინოდარბაზი. მხატვრული ფილმი „ყველა ფიფქია ცაზე". 17.45 — სამეცნიერო-პოპულარული ფილმი „საქართველოს იდუმალი სამყარო". 18.00 — საერთაშორისო დღიური. 18.35 — განცხადებები. 18.40 — „ახალგაზრდა შემოქმედთა სატელევიზიო კლუბი". 19.35 — „ჩვენი თანამემამულე დავით იოსელიანი". 20.00 — მოამბე. 20.40 — XIX საკავშირო პარტკონფერენცია. გარდაქმნის რეალიზმი — „დიალოგი" (დიალოგი შ. ამონაშვილთან). 22.00 — „ვრემია". 22.40 — პრემიერა მხატვრულ-პუბლიცისტური ფილმისა „რისკი-2". პირველი და მეორე სერია.

მეორე პროგრამა. 17.40 — მულტიპლიკაციური ფილმების პროგრამა. 18.25 — ქართული მხატვრული ფილმი „დავით გურამიშვილი". 20.00 — მოამბე. 20.40 — მოკლემეტრაჟიანი სატ. ფილმების მხატვრული ფილმი — „სთვალლიანი".

სამშაბათი, 2 აგვისტო

პირველი პროგრამა. 9.20 — ო. თაქთაქიშვილი „აკაკის ჩანგი". სიუიტა სოლისტების, გუნდის, ფლეიტის, ორი არფისა და ლიტავრისათვის (მ.). 10.00 — მხატვრული ფილმი „ბების ჯიბირი". 11.35 — „ახალგაზრდა შემოქმედთა სატელევიზიო კლუბი". 12.30 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ეპიტრინეს სასახლე". 13.00 — „ნაშუადღევს". 13.45 — „თოლეტიზმი". 15.50 — საინფორმაციო გამოშვება (რუსულ ენაზე). 16.00 — მოსწავლეთა ზაფხულის არადადეგების გამო — საყმაწვილო სატელევიზიო კინოდარბაზი. ქართული მხატვრული ფილმი „შვიდი პატარა მოთხრობა პირველ სიყვარულზე". 17.10 — ცენტრალური ტელევიზიის გაცვლითი ფონდიდან" — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმები „ციფრული ბალეტი". „ბალეტ ბალეტ". „ბალეტ ბალეტ". „ბალეტ ბალეტ". 18.10 — „ბალეტ ბალეტ". „ბალეტ ბალეტ". „ბალეტ ბალეტ". 18.40 — „ბალეტ ბალეტ". „ბალეტ ბალეტ". „ბალეტ ბალეტ". 19.10 — „ბალეტ ბალეტ". „ბალეტ ბალეტ". „ბალეტ ბალეტ". 19.40 — „ბალეტ ბალეტ". „ბალეტ ბალეტ". „ბალეტ ბალეტ". 20.10 — „ბალეტ ბალეტ". „ბალეტ ბალეტ". „ბალეტ ბალეტ". 20.40 — „ბალეტ ბალეტ". „ბალეტ ბალეტ". „ბალეტ ბალეტ".